

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

EFŚ

Europejski Fundusz Społeczny

Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Warszawa, 9 czerwca 2008 r.

SPIS TREŚCI

Słownik terminologiczny.....	2
1. Wstęp.....	6
2. Rodzaje pomocy publicznej udzielanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.....	8
2.1 Pomoc publiczna na zatrudnienie.....	8
2.1.1 Pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy.....	9
2.1.2 Pomoc na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji.....	10
2.1.3 Pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych.....	11
2.2 Pomoc publiczna na szkolenia.....	12
2.3 Pomoc publiczna na usługi doradcze.....	14
2.4 Pomoc <i>de minimis</i>	16
3. Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.....	17
3.1 Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna.....	17
3.2 Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących.....	20
3.3 Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty.....	23
3.4 Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka.....	23
3.5 Priorytet V Dobre rządzenie.....	23
3.6 Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich.....	24
3.7 Priorytet VII Promocja integracji społecznej.....	30
3.8 Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki.....	32
3.9 Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.....	35
4. Wyliczenie pomocy publicznej na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu.....	35
5. Obowiązki podmiotów sprawozdających z udzielonej pomocy publicznej oraz podmiotów kontrolujących prawidłowość udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL.....	41
6. Najczęściej zadawane pytania.....	42

Słownik terminologiczny

Cross-financing	Mechanizm wprowadzony w art. 34 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. <i>ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999</i> , który pozwala na elastyczne finansowanie w ramach jednego funduszu operacji objętej zakresem pomocy innego funduszu do 10% wszystkich wydatków kwalifikowanych stanowiących budżet projektu.
Doradztwo	Usługa udzielona beneficjentowi pomocy publicznej, której celem jest rozwiązanie lub przedstawienie propozycji rozwiązania konkretnego problemu oraz opracowanie i/lub wdrożenie rozwiązań zaproponowanych przez osobę lub podmiot udzielający usługi doradczej.
Ekwiwalent dotacji brutto (EDB)	Kwota pomocy, którą otrzymałby beneficjent pomocy lub podmiot ubiegający się o pomoc, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, bez uwzględnienia opodatkowania podatkiem dochodowym, wyrażoną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. <i>w sprawie szczegółowego sposobu obliczania pomocy publicznej udzielanej w różnych formach</i> (Dz. U. z 2004 r. Nr 194, poz.1983).
Ekwiwalent dotacji netto (EDN)	Kwota pomocy, którą otrzymałby beneficjent pomocy lub podmiot ubiegający się o pomoc, gdyby uzyskał pomoc w formie dotacji, uwzględniającą opodatkowanie podatkiem dochodowym, wyrażoną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. <i>w sprawie szczegółowego sposobu obliczania pomocy publicznej udzielanej w różnych formach</i> (Dz. U. z 2004 r. Nr 194, poz.1983).
Intensywność pomocy brutto	Stosunek ekwiwalentu dotacji brutto do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą.
Kumulacja pomocy publicznej	Udzielanie z różnych źródeł pomocy publicznej przeznaczonej na pokrycie tych samych wydatków kwalifikowanych w ramach realizacji tego samego projektu.
Mikro, Małe i Średnie Przedsiębiorstwa (MSP)	<p><u>Mikroprzedsiębiorstwo</u> jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudniało średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz • osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro. <p><u>Małe przedsiębiorstwo</u> jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudniało średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz • osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie

	<p>przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro.</p> <p><u>Średnie przedsiębiorstwo</u> jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudniało średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz • osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro. <p>Ponadto, za mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo uważa się przedsiębiorstwo, które spełnia pozostałe kryteria, o których mowa w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 364/2004 z dnia 25 lutego 2004 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 i rozszerzające jego zakres w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju (Dz. U L 063 z dnia 28.02.2004 r.), w tym zwłaszcza kryterium niezależności (art. 3 ust. 2 i 3 Załącznika nr I).</p>
Podmiot w trudnej sytuacji ekonomicznej	Przedsiębiorca spełniający kryteria określone w pkt 9-11 Komunikatu Komisji w sprawie wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw lub znajdującego się w okresie restrukturyzacji przeprowadzanej z wykorzystaniem pomocy publicznej.
Pomoc publiczna	Wszelka pomoc przyznana przez Państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów oraz wpływająca tym samym na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.
Pracownik znajdujący się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	Osoba doświadczająca szczególnych trudności związanych z wejściem na rynek pracy, spełniająca co najmniej jedno z kryteriów określonych w art. 2 lit. f Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE Nr L 337 z dnia 13.12.2002, z późn. zm.)
Pracownik w gorszym położeniu	Pracownik, który w dniu zawarcia umowy szkoleniowej spełnia co najmniej jedno z kryteriów określonych w art. 2 lit. g Rozporządzenia Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej (Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.)
Program pomocowy	Akt normatywny (ustawa, rozporządzenie lub uchwała) określający przeznaczenie, warunki i formy przyznania wsparcia beneficjentowi pomocy publicznej oraz wskazujący organy udzielające pomocy publicznej, czas trwania programu i jego beneficjentów.
Subsydiowanie zatrudnienia	Pomoc publiczna udzielana zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz. Urz. WE Nr L 337 z dnia 13.12.2002, z późn. zm.) i obejmująca tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, w tym pracowników niepełnosprawnych, a także pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych.
Szkolenie ogólne	Szkolenie teoretyczne lub praktyczne, prowadzące do zdobycia przez pracownika kwalifikacji, które będzie mógł on wykorzystać zarówno na

	obecnym stanowisku pracy u danego beneficjenta pomocy, jak również na przyszłych stanowiskach pracy oraz na innych polach działalności zawodowej.
Szkolenie specjalistyczne	Szkolenie teoretyczne lub praktyczne, prowadzące do zdobycia przez pracownika kwalifikacji zasadniczo i bezpośrednio przydatnych na obecnym lub przyszłym stanowisku pracy u danego beneficjenta pomocy oraz bezpośrednio powiązanych ze specyfiką prowadzonej przez niego działalności, których nie będzie mógł on wykorzystać lub też będzie mógł wykorzystać w ograniczonym stopniu w innych przedsiębiorstwach lub na innych polach działalności zawodowej.
Wzrost netto liczby pracowników	Suma aktualnego stanu zatrudnienia wraz z nowo utworzonymi miejscami pracy, przewyższająca średnią wartość zatrudnienia z ostatnich 12 miesięcy, albo stan zatrudnienia z dnia składania wniosku o pomoc, o ile jest on wyższy od średniego zatrudnienia z ostatnich 12 miesięcy.

1. Wstęp

Niniejszy dokument, opracowany przez Instytucję Zarządzającą PO KL, stanowi materiał pomocniczy dla wszystkich podmiotów biorących udział we wdrażaniu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie zasad udzielania pomocy publicznej w ramach realizowanych projektów. Informacje zawarte w niniejszym podręczniku mają jedynie charakter informacyjny, zaś jedynym organami uprawnionymi do wydawania wiążących wykładni dotyczących pomocy publicznej są: Europejski Trybunał Sprawiedliwości oraz Komisja Europejska. Ustalenie, czy w danym przypadku występuje pomoc publiczna jest możliwe wyłącznie po zbadaniu, czy zostały spełnione jednocześnie wszystkie cztery przesłanki występowania pomocy publicznej (tzw. test pomocy publicznej), tj. gdy wsparcie:

- jest przyznawane przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych;
- udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku;
- ma charakter selektywny;
- zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.

Obowiązek przeprowadzenia testu pomocy publicznej spoczywa na podmiocie udzielającym pomocy, który powinien dołożyć wszelkich starań celem sprawdzenia, czy dany podmiot korzystający ze wsparcia w ramach PO KL należy uznać za beneficjenta pomocy publicznej.

Działania realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki są ukierunkowane na wspieranie aktywizacji zawodowej, rozwijanie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, zmniejszanie obszarów wykluczenia społecznego, podnoszenie poziomu wykształcenia społeczeństwa oraz wsparcie mechanizmów efektywnego zarządzania w administracji państwowej. Jednocześnie, w przypadku części instrumentów wdrażanych w ramach poszczególnych obszarów wsparcia zastosowanie mają odrębne przepisy dotyczące udzielania pomocy publicznej, które powinny być stosowane łącznie z przepisami regulującymi wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce.

Pomoc publiczna udzielana w ramach PO KL opiera się na zasadach wyłączeń blokowych¹ oraz na zasadzie *de minimis* i obejmuje:

- pomoc na zatrudnianie pracowników (Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia [Dz. Urz. WE L 337 z dnia 13.12.2002, z późn. zm.]
- pomoc na szkolenie (Rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej [Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.]
- pomoc na usługi doradcze (Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw [Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.]

---

¹ Z dniem 30 czerwca 2008 r. wygasają dotychczasowe rozporządzenia dotyczące wyłączeń blokowych, które zostaną zastąpione przez jednolite rozporządzenie Komisji (WE) w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem, przy czym pomoc będzie mogła być udzielana na podstawie dotychczasowych przepisów najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r.

- pomoc *de minimis* (Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy *de minimis* [Dz. Urz. WE L379, z dnia 28.12.2006]).

W przypadku wyłączeń blokowych państwo członkowskie nie musi uruchamiać procedury notyfikacyjnej o ile dany program pomocowy, na podstawie którego udzielana jest pomoc publiczna spełnia wszystkie warunki wskazane w odpowiednim rozporządzeniu wspólnotowym dotyczącym wyłączeń blokowych. Warunki te odnoszą się przede wszystkim do ścisłych zasad kumulacji pomocy oraz zachowania wyznaczonych intensywności pomocy (tj. maksymalnych pułapów wsparcia). W ramach PO KL pomoc publiczna będzie udzielana na podstawie trzech typów programów pomocowych:

- a) odpowiednich rozporządzeń wykonawczych wydanych do:
  - Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415) – w przypadku projektów współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy
  - Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. Nr 123, poz. 776) – w przypadku projektów współfinansowanych ze środków PFRON
- b) programów pomocowych wydanych na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.), tj.:
  - Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. *w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (Dz. U. Nr 90, poz. 557)
- c) programów pomocowych wydanych na podstawie art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. *o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości* (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275), tj.:
  - Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia...2008 r. *w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.

Wszelka pomoc publiczna udzielona w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki powinna spełniać warunki określone w powyższych rozporządzeniach.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, podmiotami udzielającymi pomocy są: instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące lub instytucje pośredniczące II (instytucje wdrażające). Przepis ten nie oddaje jednakże specyfiki projektów współfinansowanych ze środków EFS, w przypadku których podmiotem udzielającym pomocy może być również beneficjent realizujący dany projekt. Ponadto ustawa z dnia 30 czerwca 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (DZ.U. z 2007 r. nr 59, poz. 404, z późn. zm.) szeroko definiuje podmiot udzielający pomocy jako organ administracji publicznej lub inny podmiot, który jest uprawniony do udzielania pomocy publicznej, w tym przedsiębiorcę publicznego (art. 2 pkt 12).

Na potrzeby rozporządzenia *w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* przyjęto również szeroką definicję beneficjenta pomocy, w rozumieniu art. 2 pkt 16 ustawy *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, zgodnie z którą **przez beneficjenta pomocy należy rozumieć nie tylko przedsiębiorcę, ale również każdy inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą, bez względu na jego**

formę organizacyjno-prawną oraz sposób finansowania, o ile otrzymał on pomoc publiczną. W przypadku definiowania beneficjentów pomocy publicznej podstawowe znaczenie ma zatem fakt prowadzenia działalności gospodarczej, nie zaś pozostawanie w ewidencji podmiotów gospodarczych (beneficjentem pomocy mogą być również stowarzyszenia i fundacje, które prowadzą działalność gospodarczą, a także przedsiębiorstwa publiczne prowadzące działalność gospodarczą).

2. Rodzaje pomocy publicznej udzielanej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

W ramach PO KL udzielane są cztery typy pomocy publicznej: pomoc na subsydiowane zatrudnienia, pomoc na szkolenia, pomoc na doradztwo dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) oraz pomoc *de minimis*. Warunki oraz formy udzielania pomocy publicznej wynikają bezpośrednio z uregulowań wspólnotowych oraz znajdują odzwierciedlenie w krajowych programach pomocowych, stanowiących podstawę dla udzielania pomocy publicznej, przy czym należy pamiętać, iż w ramach PO KL pomocy publicznej nie udziela się na projekt, którego realizacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

2.1 Pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia

Pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia udzielana jest zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia i obejmuje:

- tworzenie nowych miejsc pracy,
- rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, w tym pracowników niepełnosprawnych,
- pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż projekt rozporządzenia Komisji (WE) w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem, wprowadza szereg zmian w zakresie pomocy na subsydiowanie zatrudnienia. Projekt ten przewiduje m.in. następujące kategorie pomocy dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych:

- pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji,
- pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych,
- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych.

Wejście w życie powyższego rozporządzenia będzie pociągało za sobą konieczność dostosowania przepisów prawa krajowego do odpowiednich regulacji wspólnotowych, co powinno nastąpić do dnia 31 grudnia 2008 r.

2.1.1 Pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy

W przypadku tworzenia nowych miejsc pracy do kosztów kwalifikowalnych zalicza się ponoszone przez 24 miesiące przez pracodawcę koszty płac zatrudnionych pracowników, tj. wynagrodzenie brutto oraz opłacane od wynagrodzeń obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne (składka rentowa, emerytalna, wypadkowa). Utworzone miejsce pracy musi stanowić wzrost netto liczby pracowników w porównaniu ze średnią z ostatnich 12 miesięcy lub stanu zatrudnienia z dnia składania wniosku o pomoc, o ile jest on wyższy od średniego zatrudnienia z ostatnich 12 miesięcy oraz musi być utrzymane przez okres co najmniej 36 miesięcy lub 24 miesięcy w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (okres ten liczony jest od dnia zatrudnienia danego pracownika na nowoutworzonym stanowisku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia).

Intensywność pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy jest uzależniona od miejsca, w którym tworzone jest dane miejsce pracy i nie może przekraczać odpowiednich pułapów określonych w mapie pomocy regionalnej. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 października 2006 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej (Dz. U. z 2006 r. nr 190, poz. 1402) została określona maksymalna intensywność pomocy na poziomie:

- **50%** – na obszarach województw: lubelskiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, opolskiego, małopolskiego, lubuskiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego;
- **40%** – na obszarach województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, śląskiego, a w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2010 r. województwa mazowieckiego z wyłączeniem miasta stołecznego Warszawy;
- **30%** – na obszarze należącym do miasta stołecznego Warszawy oraz w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2013 r. na obszarze województwa mazowieckiego.

Pułapy te mogą ulec dodatkowemu zwiększeniu jeżeli z pomocy korzysta mikro lub mały przedsiębiorca – o 20 punktów procentowych brutto oraz o 10 punktów procentowych brutto jeżeli ze wsparcia korzysta średni przedsiębiorca. W związku z tym maksymalna intensywność pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy w Polsce może wynieść 70% kosztów kwalifikowanych, natomiast pozostałe 30% powinno pochodzić ze źródeł prywatnych.

Beneficjent pomocy publicznej zamierzający ubiegać się o pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy powinien przedstawić podmiotowi udzielającemu pomocy co najmniej następujące informacje²:

- liczbę osób pozostających bez zatrudnienia oraz okres, na jaki zostaną zatrudnione;
- rodzaj i miejsce wykonywanej pracy oraz niezbędne lub pożądane kwalifikacje zawodowe;
- terminy i wysokość refundowanych kosztów wynagrodzeń oraz opłacanych od wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne;
- obowiązek informowania o wypadkach wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę z zatrudnionym w ramach projektu pracownikiem.

---

² W przypadku gdy beneficjent pomocy jest jednocześnie beneficjentem (projektodawcą) ubiegającym się o dofinansowanie realizacji projektu, wskazana informacja powinna zostać uwzględniona odpowiednio we wniosku aplikacyjnym.

W ramach pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy beneficjent pomocy może ubiegać się również (oprócz pomocy na pokrycie części kosztów wynagrodzenia) o wsparcie na wyposażenie tworzonych stanowisk pracy lub doposażenie istniejących stanowisk pracy, które przeznaczone będą dla nowych pracowników (powyższy rodzaj pomocy nie został przewidziany w rozporządzeniu 2204/2002, **jednakże wsparcie to może być udzielane jako pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy**). W ramach PO KL, pomoc ta może być udzielana łącznie z pomocą na pokrycie części kosztów wynagrodzenia i opłacanych od wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne lub też jako odrębny instrument wsparcia.

Intensywność pomocy na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy ustalana jest jako stosunek kwoty refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną na tworzenie nowych miejsc pracy, na które składają się koszty, jakie zostaną poniesione w okresie 24 miesięcy na wynagrodzenia brutto oraz opłacane od wynagrodzeń składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia danego pracownika), przy czym intensywność pomocy uzależniona jest od regionu, w którym tworzone jest dane miejsce pracy. Beneficjent pomocy publicznej zamierzający wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy powinien przedstawić podmiotowi udzielającemu pomocy co najmniej następujące informacje³:

- liczbę planowanych do utworzenia stanowisk pracy wraz z kalkulacją wydatków dla poszczególnych stanowisk pracy i źródła ich finansowania;
- rodzaj pracy, jaka będzie wykonywana przez skierowanych bezrobotnych oraz wymagania kwalifikacyjne i inne wymagania niezbędne do wykonywania danego rodzaju pracy;
- wnioskowaną kwotę refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy;
- kwotę kosztów, jakie zostaną poniesione w okresie 24 miesięcy z tytułu zatrudnienia skierowanych osób, obejmujących wypłatę wynagrodzeń brutto oraz opłacanych od wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne;
- liczbę zatrudnionych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy pracowników w poszczególnych 12 miesiącach poprzedzających złożenie wniosku.

Zgodnie z przyjętymi limitami, **koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla nowych pracowników nie mogą przekroczyć 10% wartości wydatków kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną na tworzenie nowych miejsc pracy.**

2.1.2 Pomoc na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji

Rekrutacja pracowników jest stosowana w przypadku zatrudniania pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. W tym przypadku kwalifikowalne są koszty płac zatrudnionego pracownika (tj. koszty wynagrodzenia brutto oraz opłacanych od wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne) ponoszone przez **okres 12 miesięcy od momentu jego rekrutacji**. Rekrutacja pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i niepełnosprawnych nie musi stanowić wzrostu netto liczby pracowników, jednakże w tym przypadku stanowisko lub stanowiska pracy musiały

---

³ W przypadku gdy beneficjent pomocy jest jednocześnie beneficjentem (projektodawcą) ubiegającym się o dofinansowanie realizacji projektu, wskazana informacja powinna zostać uwzględniona odpowiednio we wniosku aplikacyjnym.

zostać zwolnione w następstwie dobrowolnego odejścia, przejścia na emeryturę z powodu wieku, dobrowolnej redukcji czasu pracy lub zgodnego z prawem zwolnienia za naruszenie obowiązków służbowych i nie w wyniku redukcji etatów.

Rekrutowani pracownicy muszą być uprawnieni do nieprzerwanego zatrudnienia przez okres co najmniej 12 miesięcy, zaś umowa może być rozwiązana wyłącznie w przypadku naruszenia przez pracownika obowiązków służbowych. Intensywność pomocy brutto nie może przekroczyć w tym przypadku **50%** kosztów płac (tj. wynagrodzenia oraz obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne) lub **60%** gdy rekrutowana jest osoba niepełnosprawna.

2.1.3 Pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów w związku z zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej obejmuje koszty adaptacji miejsca pracy, koszty zatrudnienia osoby pomagającej osobie niepełnosprawnej, a także koszty adaptacji lub nabycia urządzeń i wyposażenia przeznaczonego do użytku osób niepełnosprawnych. **Są to koszty dodatkowe, których beneficjent pomocy nie poniósłby, gdyby zatrudnił osobę w pełni sprawną** (koszty adaptacji lub nabycia urządzeń pomniejsza się o wartość adaptacji lub nabycia takich samych urządzeń, które zostałyby wykorzystane dla potrzeb osób niebędących osobami niepełnosprawnymi). Zgodnie z przepisami rozporządzenia 2204/2002, kwota pomocy przyznanej na pokrycie kosztów związanych z przystosowaniem stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych nie może przekroczyć 100% kosztów płacy każdej osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w ramach projektu oraz 100% rzeczywistych podwyższonych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą (tj. dodatkowych kosztów wynikających z dostosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej).

Przykład:

Firma A zatrudnia osobę, z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Właściciel firmy, aby zatrudnić tą osobę w biurze musi zakupić specjalne biurko oraz fotel ortopedyczny. Koszt tej inwestycji wynosi łącznie 10.000 PLN. Na potrzeby określenia wysokości kosztów kwalifikowanych należy ustalić wartość standardowego biurka oraz fotela (np. 1000 PLN). W związku z tym koszty kwalifikowalne wynoszą w tym przypadku 9.000 PLN (10.000 PLN – 1000 PLN). Jednocześnie, należy pamiętać, iż pomoc na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracownika niepełnosprawnego nie może łącznie przekroczyć 100% kosztów wynagrodzeń oraz opłacanych od wynagrodzeń obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne w okresie na jaki faktycznie zostali zatrudnieni pracownicy niepełnosprawni.

Kosztem kwalifikującym się do objęcia pomocą na pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest również wynagrodzenie pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych bądź trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego, za czas poświęcony wyłącznie na świadczenie tej pomocy. Kosztem kwalifikowalnym jest wówczas koszt zatrudnienia pracownika zajmującego się osobą niepełnosprawną, za czas faktycznie

poświęcony na opiekę (np. odrębna umowa o pracę, która w zakresie obowiązków służbowych przewiduje wyłącznie opiekę nad osobą niepełnosprawną)⁴.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia 2204/2002 wsparcia na subsydiowanie zatrudnienia nie udziela się w:

- a. sektorze górnictwa węgla,
- b. sektorze budownictwa okrętowego,
- c. sektorze transportowym – w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy,
- d. w przypadku wsparcia udzielanego na działalność związaną z eksportem za wyjątkiem pomocy państwa bezpośrednio związanej z ilościami wywiezionymi, utworzeniem i działaniem sieci dystrybucji oraz pomocy uzależnionej od wykorzystania towarów krajowych uprzywilejowanych względem towarów przywożonych.
- e. w przypadku pomocy uzależnionej od wykorzystania towarów krajowych uprzywilejowanych względem towarów importowanych.

2.2 Pomoc publiczna na szkolenia

Pomoc na szkolenia jest instrumentem, który powinien zachęcać przedsiębiorców do inwestowania w kapitał ludzki oraz przyczyniać się do przeciwdziałania bezrobociu. Udzielana jest ona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy szkoleniowej (Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.). Reguły dopuszczalności pomocy publicznej na szkolenia mają zastosowanie do wszystkich sektorów z wyjątkiem pomocy publicznej w sektorze węglowym.

W rozporządzeniu nr 68/2001 Komisja Europejska dopuszcza możliwość udzielenia pomocy na dwie kategorie szkoleń: **szkolenia ogólne i specjalistyczne**. Szkolenia ogólne służą uzyskaniu uniwersalnej wiedzy, która może być wykorzystana zarówno u aktualnego, jak i u przyszłego pracodawcy oraz na innych polach działalności zawodowej. Wiedza ta nie jest zatem ściśle związana ze specyfiką działalności danego przedsiębiorstwa. Z kolei szkolenia specjalistyczne pozwalają na uzyskanie wiedzy, która jest bezpośrednio związana z pracą wykonywaną przez szkolonego u konkretnego pracodawcy i nie może być bezpośrednio wykorzystana u innego pracodawcy.

W przypadku gdy pomoc udzielana jest na szkolenia specjalistyczne, intensywność pomocy nie może przekroczyć **35%** kosztów kwalifikowalnych projektu dla przedsiębiorstw dużych oraz **45%** kosztów kwalifikowalnych projektu dla przedsiębiorstw mikro, małych i średnich. Pomoc publiczna na szkolenia ogólne nie może przekroczyć pułapu **60%** kosztów kwalifikowalnych dla dużych przedsiębiorstw oraz **80%** kosztów kwalifikowalnych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (w przypadku, gdy specjalistyczny lub ogólny charakter szkolenia nie jest możliwy do ustalenia, stosuje się intensywności pomocy przewidziane dla szkoleń specjalistycznych).

---

⁴ Należy pamiętać, iż czas poświęcony na opiekę nad osobą niepełnosprawną powinien być udokumentowany przejrzyście oraz powinien być możliwy do rzetelnego zweryfikowania, a zatem nie powinna mieć miejsce sytuacja, że pracownik zatrudniony na innym stanowisku pracy u beneficjenta pomocy publicznej wykonuje pracę asystenta osoby niepełnosprawnej wyłącznie na podstawie karty pracy.

W przypadku, gdy pomoc publiczna na szkolenia udzielana jest beneficjentowi pomocy zatrudniającemu pracowników w gorszym położeniu, powyższe intensywności można podnieść o kolejne 10 punktów procentowych.

Pomoc na szkolenia może być przeznaczona na pokrycie następujących kategorii wydatków:

- wynagrodzenia osób prowadzących szkolenie,
- podróży służbowych osób prowadzących szkolenie oraz beneficjentów pomocy i ich pracowników,
- najmu, dzierżawy lub leasingu pomieszczeń lub sprzętu związanych bezpośrednio z realizacją szkolenia,
- amortyzacji sprzętu i wyposażenia w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji szkolenia,
- wynagrodzenia beneficjentów pomocy lub pracowników beneficjentów pomocy oddelegowanych na szkolenie,
- pokrycia innych kosztów bieżących szkolenia (w tym m.in. kosztów egzaminów, materiałów i dostaw oraz kosztów obsługi projektu).

W ramach projektu szkoleniowego realizowanego w PO KL kwalifikowane są również koszty poradnictwa i doradztwa w zakresie, w jakim dotyczą one szkolenia, w tym koszty diagnozy potrzeb szkoleniowych beneficjentów pomocy poniesione do dnia zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. **Koszty te mogą zostać uznane za kwalifikowalne jedynie wówczas, gdy będą się mieścić w okresie objętym realizacją projektu.**

Powyższe wydatki stanowią podstawę do wyliczenia wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorców na pokrycie kosztów uczestnictwa w szkoleniu tych przedsiębiorców lub pracowników przez nich delegowanych. Wielkość pomocy publicznej powinna zostać określona w umowie zawartej pomiędzy beneficjentem (projektodawcą) a przedsiębiorcą uczestniczącym w szkoleniu lub delegującym swoich pracowników na szkolenie.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w *sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* do wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu szkoleniowego zalicza się również wydatki związane z obsługą projektu (wchodzące w skład kosztów bieżących projektu), tj. wydatki ponoszone m.in. na:

- zarządzanie i obsługę finansowo-księgową projektu,
- wydatki związane z rekrutacją uczestników projektu,
- badania i analizy,
- promocję projektu

UWAGA!

Przepisy rozporządzenia w *sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* regulują wyłącznie tryb i zasady udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL. Niemniej jednak należy pamiętać, iż istnieje możliwość wyłączenia kosztów związanych z obsługą projektu z katalogu kosztów kwalifikowanych szkolenia, stanowiących podstawę do wyliczania wielkości pomocy publicznej, w przypadku, gdy spełnione zostaną następujące warunki:

- projekt nie jest realizowany przez projektodawcę będącego równocześnie beneficjentem pomocy publicznej
- projekt nie jest realizowany wyłącznie na potrzeby danego przedsiębiorcy lub przedsiębiorców powiązanych z nim organizacyjnie, kapitałowo lub gospodarczo.

W tym przypadku koszty obsługi projektu ujęte w ramach kosztów pośrednich nie będą objęte regułami pomocy publicznej i mogą zostać sfinansowane w 100% beneficjentowi (projektodawcy) realizującemu dany projekt.

Należy jednocześnie pamiętać, iż część kosztów związanych ze szkoleniami (w tym m.in. wydatki ponoszone na adaptację budynków, pomieszczeń oraz miejsc pracy, w których odbywa się szkolenie, zakup sprzętów, wyposażenia i systemów informatycznych niezbędnych do realizacji szkolenia) kwalifikuje się do objęcia zasadą cross-financingu, a zatem wydatki te nie mogą przekroczyć łącznie 10% wydatków kwalifikowalnych niezbędnych do realizacji projektu szkoleniowego. Na gruncie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia...2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pomoc udzielona na pokrycie powyższych kategorii wydatków w ramach projektu szkoleniowego udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

2.3 Pomoc publiczna na usługi doradcze

Pomoc publiczna na usługi doradcze udzielana jest zgodnie z przepisami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.). W związku z tym z pomocy doradczej mogą skorzystać wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, zdefiniowane w Załączniku I do Rozporządzenia 70/2001.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia:

mikroprzedsiębiorstwo jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniało średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro;

małe przedsiębiorstwo jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniało średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyła równowartości w złotych 10 milionów euro;

średnie przedsiębiorstwo natomiast jest to przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniało średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz osiągnęło roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy

aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro.

UWAGA!

Aby stwierdzić, czy dany podmiot spełnia definicję mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy, a tym samym czy kwalifikuje się do otrzymania pomocy na usługi doradcze, nie wystarczy zbadać, czy spełnia on kryteria dotyczące wielkości zatrudnienia, obrotów i sumy bilansowej. Konieczne jest również skontrolowanie struktury właścicielskiej oraz powiązań danego przedsiębiorstwa z innymi podmiotami, w tym z przedsiębiorstwami, spółkami Skarbu Państwa oraz jednostkami samorządu terytorialnego, które pozwolą ocenić stopień jego niezależności (przedsiębiorstwa niezależne, przedsiębiorstwa partnerskie, przedsiębiorstwa związane). Dane dotyczące wielkości zatrudnienia oraz obrotów i sumy bilansowej ustala się w zależności od typu przedsiębiorstwa (niezależne, partnerskie, związane).

Obowiązek spełnienia przez dane przedsiębiorstwo kryterium niezależności wynika z postanowień Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 364/2004 z dnia 25 lutego 2004 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 i rozszerzające jego zakres w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju (art. 3 ust. 2 i 3 Załącznika I). Obowiązek udowodnienia, iż dany podmiot spełnienia kryterium niezależności spoczywa bezpośrednio na beneficjencie pomocy (np. poprzez złożenie stosownego oświadczenia).

Wielkość pomocy na usługi doradcze świadczone przez zewnętrzne firmy doradcze na rzecz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw nie może przekroczyć 50% kosztów kwalifikowalnych usług⁵. Usługi doradcze nie mogą stanowić elementu stałej lub okresowej działalności przedsiębiorstwa, ani też nie mogą stanowić bieżących kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa, takich jak np. usługi w zakresie doradztwa podatkowego, regularne usługi prawne, usługi w zakresie reklamy. **Celem doradztwa jest natomiast rozwiązanie lub przedstawienie propozycji rozwiązania konkretnego problemu, zaś jego efektem powinno być opracowanie i/lub wdrożenie określonych działań w obszarze objętym usługą doradztwa.** Usługę doradztwa należy odróżnić od doradztwa (konsultacji) związanego ze szkoleniem, które ma znacznie bardziej ogólny i abstrakcyjny charakter i jest udzielane w trakcie szkolenia lub w zdefiniowanym okresie po jego zakończeniu.

Z uzyskania wsparcia na usługi doradcze wyłączone są podmioty prowadzące działalność:

- a. związaną z produkcją i obrotem produktami mającymi imitować lub zastępować mleko i przetwory mleczne,
- b. w sektorze rybołówstwa i akwakultury,
- c. w sektorze hutnictwa żelaza i stali,
- d. w sektorze górnictwa węgla,
- e. w sektorze włókien syntetycznych,

---

⁵ Pomoc na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw będzie udzielana na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia...2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jako pomoc *de minimis*, jednakże w tym przypadku przedsiębiorcy są zobowiązani do wniesienia wkładu prywatnego w wysokości 50% wartości usługi).

- f. związaną z eksportem (przy czym pomoc obejmująca pokrycie kosztów usług doradczych z zakresu wprowadzania nowego lub istniejącego produktu na nowy rynek nie stanowi pomocy eksportowej,

oraz

- g. w przypadku pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej przed towarami importowanymi.

2.4 Pomoc *de minimis*

Pomoc *de minimis* udzielana jest zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. WE L379, z dnia 28.12.2006).

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia 1998/2006, pomoc nieprzekraczająca pułapu **200 tys. EUR** w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych nie wpływa na handel między Państwami Członkowskimi i/lub nie zakłóca, bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji, a zatem nie podlega przepisom art. 87 ust. 1 TWE (dla podmiotów działających w sektorze transportu drogowego pułap ten wynosi **100 tys. EUR**). Pułapy te stosuje się bez względu na cel i formę pomocy *de minimis*. Jeżeli łączna kwota pomocy *de minimis* przekracza powyższy pułap, do pomocy tej nie stosuje się przepisów Rozporządzenia 1998/2006, nawet w odniesieniu do części, która nie przekracza tego pułapu.

W ramach PO KL pomoc *de minimis* może być przeznaczona na pokrycie następujących wydatków kwalifikowanych, związanych z:

- adaptacją budynków, pomieszczeń oraz miejsc pracy, w których odbywa się szkolenie, zakupem lub leasingiem zwrotnym lub finansowym sprzętów i systemów informatycznych niezbędnych do realizacji szkolenia, do 10% kosztów kwalifikowanych projektu szkoleniowego (cross-financing);
- uruchomieniem działalności gospodarczej;
- zakupem usług doradczych i szkoleniowych oraz uzyskaniem finansowego wsparcia pomostowego w postaci bezpośredniej i bezzwrotnej pomocy kapitałowej w okresie do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Z możliwości uzyskania wsparcia w ramach pomocy *de minimis* wyłączone są podmioty, które prowadzą działalność w:

- a. sektorach rybołówstwa i akwakultury (produkcja, przetwarzanie, wprowadzanie do obrotu),
- b. zakresie produkcji podstawowej produktów wymienionych w Załączniku I TWE,
- c. zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów wymienionych w Załączniku I TWE (jeżeli wielkość pomocy jest uzależniona od ceny lub ilości produktów zakupionych od pierwotnych producentów lub wprowadzanych na rynek),
- d. sektorze węglowym,

pomocy *de minimis* nie stosuje się również w przypadku pomocy:

- e. związanej z eksportem,
- f. uwarunkowanej użyciem towarów produkcji krajowej na niekorzyść towarów przywożonych,

- g. przyznanej przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej
- h. przeznaczonej na zakup środków transportu w przypadku przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze drogowego transportu towarów.

3. Zasady udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

W przypadku pomocy publicznej udzielanej w ramach PO KL mają zastosowanie ogólne przepisy krajowe i wspólnotowe określające zakres, formę oraz przeznaczenie pomocy publicznej, które stosuje się odpowiednio w odniesieniu do podmiotów będących beneficjentami pomocy publicznej. Jednocześnie, w obrębie poszczególnych form wsparcia realizowanych w ramach PO KL zostały zidentyfikowane określone odstępstwa od ogólnych zasad udzielania pomocy, które należy traktować jako tzw. fiszki negatywne (czyli argumentację potwierdzającą niewystępowanie pomocy publicznej, bądź uzasadnienie dla jej wykluczenia). W przypadku spełnienia warunków opisanych w fiszce negatywnej należy uznać, iż wsparcie udzielone danemu podmiotowi nie posiada charakteru pomocy publicznej.

3.1 Priorytet I *Zatrudnienie i integracja społeczna.*

W ramach Priorytetu I PO KL realizowane jest wsparcie mające na celu podniesienie efektywności funkcjonowania oraz jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy oraz instytucje pomocy społecznej. W ramach tego Priorytetu została przewidziana również możliwość realizacji ogólnopolskich i ponadregionalnych projektów kierowanych do specyficznych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (m.in. członków mniejszości romskiej, osób przebywających w zakładach karnych, młodzieży, osób niepełnosprawnych) wspieranych przez wyspecjalizowane instytucje i organizacje o zasięgu ogólnokrajowym. Wsparcie realizowane w ramach Priorytetu I kierowane jest zasadniczo do podmiotów publicznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej oraz nie wykonują swoich zadań na zasadach komercyjnych (Publiczne Służby Zatrudnienia, publiczne instytucje pomocy społecznej), a tym samym nie są beneficjentami pomocy publicznej. Niemniej jednak część instrumentów przewidzianych w ramach Priorytetu I jest adresowana do podmiotów prywatnych (instytucji szkoleniowych, agencji zatrudnienia, agencji pracy tymczasowej) będących beneficjentami pomocy publicznej. W ramach Priorytetu I realizowane są również projekty subsydiowanego zatrudnienia (w tym tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutacja pracowników oraz pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych), skierowane do młodzieży objętej wsparciem OHP, Romów oraz osób niepełnosprawnych wspieranych przez PFRON, które stanowią pomoc na zatrudnienie.

A. Występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu I PO KL:

Pomoc publiczna może wystąpić w ramach następujących typów projektów Priorytetu I:

a) Pomoc na szkolenia:

- rozwój ogólnopolskiego systemu szkoleń oraz doskonalenia zawodowego kadr instytucji rynku pracy, obejmującego m.in. specjalistyczne kursy, szkolenia, w tym szkolenia modułowe, doradztwo, instruktaż, a także studia uzupełniające, studia

podyplomowe, studia doktoranckie oraz wizyty studyjne (Działanie 1.1 *Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy*)

- rozwój krajowego systemu szkoleń specjalistycznych i tematycznych oraz doskonalenia kadr instytucji pomocy i integracji społecznej, m.in. poprzez szkolenia/kursy, doradztwo, studia, studia podyplomowe, studia doktoranckie, wizyty studyjne, specjalizacje, coaching, superwizję (Działanie 1.2 *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej*).

Beneficjent pomocy	Niepubliczne instytucje rynku pracy i instytucje integracji społecznej (w tym m.in. agencje zatrudnienia i pośrednictwa pracy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej itp.), świadczące usługi na zasadach komercyjnych
Rodzaj pomocy	Szkolenia ogólne i specjalistyczne (w tym szkolenia modułowe i kursy) ⁶
Podmiot udzielający pomocy	Właściwy beneficjent systemowy wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL (lub Wykonawca wybrany w ramach procedury przetargowej)
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

b) Pomoc na zatrudnienie:

Pomoc publiczna występuje w ramach następujących typów projektów Priorytetu I:

- Subsydiowanie zatrudnienia członków mniejszości romskiej (Poddziałanie 1.3.1 *Projekty na rzecz społeczności romskiej – projekty konkursowe*)
- Subsydiowanie zatrudnienia młodzieży do 25 roku życia, objętej wsparciem przez OHP (Poddziałanie 1.3.3 *OHP – projekty systemowe*)
- Subsydiowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych (Poddziałanie 1.3.6 *PFRON – projekty systemowe*)

Beneficjent pomocy	Podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na posiadaną formę organizacyjno-prawną, zatrudniające osoby młode objęte wsparciem przez OHP / Romów / niepełnosprawnych w ramach projektów subsydiowanego zatrudnienia
Rodzaj pomocy	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzenia brutto oraz odprowadzanych od wynagrodzenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych pracowników (tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutacja), pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych
Podmiot udzielający	➤ Właściwy beneficjent systemowy wskazany w

⁶ W przypadku wydatków kwalifikowanych objętych zasadą cross-finansingu w ramach projektu szkoleniowego pomoc publiczna udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

pomocy	<p>Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL lub Wykonawca wybrany w ramach procedury przetargowej (w przypadku projektów realizowanych przez OHP i PFRON)</p> <p>➤ Władza Wdrażająca Programy Europejskie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji (w przypadku projektów kierowanych do członków mniejszości romskiej)</p>
Podstawa prawna	<p>➤ W przypadku projektów kierowanych do młodzieży i członków mniejszości romskiej:</p> <p>– Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia...2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki</p> <p>➤ w przypadku projektów kierowanych do osób niepełnosprawnych:</p> <p>– Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 194, poz. 1404);</p> <p>– Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 września 2004 r. w sprawie zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i urzędzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu (Dz. U. nr 215, poz. 2186, z późn. zm.)</p>

B. Warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu I PO KL:

Można stwierdzić, iż pomoc publiczna nie występuje w przypadku następujących typów projektów Priorytetu I, o ile zostaną spełnione określone warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej:

- wsparcie doradcze i szkoleniowe dla pracowników publicznych służb zatrudnienia i instytucji pomocy społecznej, o ile instytucje te nie świadczą usług na zasadach komercyjnych;
- upowszechnianie i promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia i metod organizacji pracy oraz uelastycznianie czasu pracy pracownika, o ile formy te nie są powiązane z subsydiowaniem zatrudnienia pracowników lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej;
- kampanie informacyjne skierowane m.in. do pracodawców w celu zachęcenia ich do zatrudniania osób niepełnosprawnych, o ile nie są one powiązane z subsydiowaniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych u podmiotów będących beneficjentami pomocy publicznej lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej.

3.2 Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących.

W ramach Priorytetu II realizowane są projekty ponadregionalne o charakterze doradczym i szkoleniowym adresowane do przedsiębiorców i ich pracowników (w tym przypadku mamy do czynienia odpowiednio z pomocą doradczą dla MSP oraz z pomocą szkoleniową). Jednocześnie, część instrumentów ukierunkowana jest na wspieranie instytucji okołobiznesowych, które świadczą usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości (np. sieci KSU). Instytucje te są pośrednikiem w przekazywaniu pomocy przedsiębiorcom (np. wsparcia finansowego, pomocy doradczej itp.), jednakże w ramach Priorytetu II mogą być one jednocześnie beneficjentem pomocy szkoleniowej - jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz świadczące usługi na zasadach komercyjnych. **Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji otoczenia biznesu może zostać uznane za pomoc publiczną w przypadku, gdy nie jest możliwe organizacyjne i funkcjonalne rozdzielanie zadań świadczonych odpłatnie przez daną instytucję od działalności prowadzonej nieodpłatnie na zasadach ogólnodostępnej oferty usług.**

Jednym z komponentów Priorytetu II są działania na rzecz podnoszenia jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, które obejmują m.in. projekty na rzecz doskonalenia zawodowego kadr medycznych, w tym kadry zarządzającej Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (NZOZ), które zawarły umowę z wojewódzkim oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), a także lekarzy prowadzących prywatną praktykę w formie działalności gospodarczej.

Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, które zawarły umowę z NFZ o udzielanie świadczeń zdrowotnych, nie mają możliwości pobierania opłat za udzielone świadczenie od osób ubezpieczonych, jeżeli świadczenie to przysługuje w ramach ubezpieczenia zdrowotnego i jest nieodpłatne. Jednocześnie, w ramach wspólnotowego systemu koordynacji zabezpieczenia społecznego osoby objęte ubezpieczeniem zdrowotnym w innych państwach członkowskich mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w Polsce jedynie w ograniczonym zakresie (np. w sytuacjach nagłego zachorowania, wypadku, urazu, zagrożenia życia, itp.). W związku z tym można uznać, iż wsparcie to nie wpływa w sposób istotny na wymianę handlową między Państwami członkowskimi oraz nie prowadzi do naruszenia lub też groźby naruszenia konkurencji na wspólnym rynku (nie zostaje spełniona zatem czwarta przesłanka występowania pomocy publicznej). **Jednocześnie, w celu wykluczenia pomocy publicznej w ramach realizowanych projektów, konieczne jest zapewnienie, by wsparcie udzielone na rzecz Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej służyło do realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia.**

A. Występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu II PO KL:

Pomoc publiczna może wystąpić w ramach następujących typów projektów Priorytetu II:

a) Pomoc na szkolenia / pomoc na usługi doradcze dla MSP:

- ponadregionalne zamknięte projekty szkoleń (ogólnych i specjalistycznych) i doradztwa dla przedsiębiorców oraz pracowników przedsiębiorstw przygotowane w oparciu o indywidualne strategie rozwoju firm (Poddziałanie 2.1.1 *Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach*)

- ogólnopolskie otwarte projekty szkoleń (ogólnych i specjalistycznych) i doradztwa dla przedsiębiorców oraz pracowników przedsiębiorstw (Poddziałanie 2.1.1 *Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach*)
- studia podyplomowe dla przedsiębiorców (Poddziałanie 2.1.1 *Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach*)
- ponadregionalne projekty szkoleniowe i doradcze dla przedsiębiorstw, mające na celu złagodzenie negatywnych skutków restrukturyzacji (Poddziałanie 2.1.3 *Wsparcie systemowe na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw*)
- projekty pilotażowe o charakterze szkoleniowym i doradczym, wynikające z prowadzonych badań i analiz (Poddziałanie 2.1.3 *Wsparcie systemowe na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw*)
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji zrzeszonych w sieci KSU – w przypadku, gdy konsultanci zatrudnieni w tych instytucjach oprócz świadczonych nieodpłatnie usług wykonują również działalność komercyjną, zaś obie te działalności nie są w praktyce możliwe do rozdzielania (Poddziałanie 2.2.1 *Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności*)

Beneficjent pomocy	Przedsiębiorstwa i ich pracownicy (z wyłączeniem dużych przedsiębiorstw w przypadku projektów doradczych) oraz inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na posiadaną przez nie formę organizacyjno-prawną
Rodzaj pomocy	Szkolenia ogólne i specjalistyczne oraz doradztwo dla MSP ⁷
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ➤ Właściwy beneficjent systemowy wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL (lub Wykonawca wyłoniony w ramach procedury przetargowej) ➤ Beneficjenci (projektodawcy)
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia....2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

b) Pomoc *de minimis* na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw

- ogólnopolskie i ponadregionalne projekty szkoleń (ogólnych i specjalistycznych) i doradztwa dla przedsiębiorców i pracowników przedsiębiorstw (Poddziałanie 2.1.1 *Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach*)
- ponadregionalne projekty szkoleniowe i doradcze dla przedsiębiorstw, mające na celu złagodzenie negatywnych skutków restrukturyzacji (Poddziałanie 2.1.3 *Wsparcie*

⁷ W przypadku wydatków kwalifikowanych objętych zasadą cross-finansingu w ramach projektu szkoleniowego pomoc publiczna udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

systemowe na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw)

- projekty pilotażowe o charakterze szkoleniowym i doradczym, wynikające z prowadzonych badań i analiz (Poddziałanie 2.1.3 *Wsparcie systemowe na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw*)

Beneficjent pomocy	Duże przedsiębiorstwa i ich pracownicy
Rodzaj pomocy	Doradztwo dla dużych przedsiębiorstw
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ➤ Właściwy beneficjent systemowy wskazany w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL (lub Wykonawca wyłoniony w ramach procedury przetargowej) ➤ Beneficjenci (projektodawcy)
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia...2008 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

B. Warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu II PO KL

Można stwierdzić, iż pomoc publiczna nie występuje w przypadku następujących typów projektów Priorytetu II, o ile zostaną spełnione określone warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej:

- projekty o charakterze analityczno-badawczym, m.in. w zakresie identyfikacji luk kompetencyjnych pracowników, określania zawodów przyszłości, trendów rozwojowych i zmian gospodarczych, tworzenia, rozwoju i aktualizacji ogólnopolskich programów szkoleń e-learningowych, o ile nie są one powiązane ze wsparciem szkoleniowym i doradczym lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej;
- projekty promocyjne i informacyjne służące rozwojowi współpracy między instytucjami działającymi na rzecz rozwoju innowacyjności i przedsiębiorcami oraz między samymi przedsiębiorcami, o ile nie są one powiązane ze wsparciem szkoleniowym i doradczym lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej;
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji zrzeszonych w sieci KSU, o ile nie świadczą oni równoległe usług odpłatnie oraz na zasadach komercyjnych lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej;
- ogólnopolskie projekty o charakterze badawczym, informacyjnym, promocyjnym i upowszechniającym B+R oraz promocja postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych;
- studia podyplomowe dla pracowników przedsiębiorstw, którzy nie są delegowani przez pracodawcę.

3.3. Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty

Usługi edukacyjne świadczone przez podmioty publiczne w ramach systemu oświaty gwarantowanego przez państwo nie stanowią świadczenia usług w rozumieniu art. 50 TWE. Analogicznie nie stanowią usług w rozumieniu art. 50 TWE usługi edukacyjne świadczone w ramach systemu oświaty przez podmioty prywatne, finansowane w zasadniczej części z dotacji publicznych, a jedynie dodatkowo finansowane z opłat wnoszonych przez usługobiorców. Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 1991 r. nr 95, poz. 425, z późn. zm.) prowadzenie szkoły lub placówki oraz zespołu szkół nie jest działalnością gospodarczą, a zatem wszelka pomoc udzielona tym podmiotom ze środków publicznych nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE.

Niemniej jednak, usługi edukacyjne świadczone na podstawie *o systemie oświaty* mogą obejmować również pozaszkolne formy edukacji, w tym m.in. działalność placówek kształcenia ustawicznego oraz ośrodków doskonalenia zawodowego. **Wsparcie udzielone tym podmiotom będzie stanowiło pomoc publiczną w przypadku, gdy nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielenie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych** (np. gdy przeszkoleni pracownicy CKU/CKP świadczą jednocześnie usługi na zasadach komercyjnych oraz nieodpłatnie w formie powszechnie dostępnej ofert usług).

3.3 Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka

Finansowanie ze środków PO KL wsparcia służącego rozwojowi działalności edukacyjnej w przypadku publicznych szkół wyższych prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 13 65) co do zasady nie stanowi pomocy publicznej, o ile wsparcie to jest wykorzystywane na potrzeby studiów bezpłatnych (finansowanych przez państwo). Tego typu działalność nie stanowi działalności gospodarczej, a zatem nie podlega przepisom dotyczącym udzielania pomocy publicznej. Jednakże, w przypadku niepublicznych szkół wyższych udzielone **wsparcie może stanowić pomoc publiczną, o ile stwierdzone zostanie jednoczesne wystąpienie wszystkich przesłanek składających się na test pomocy publicznej.**

Jednocześnie w sytuacji, gdy wsparcie udzielone na rzecz publicznych szkół wyższych jest wykorzystywane zarówno na potrzeby studiów bezpłatnych (dziennych) jak i studiów odpłatnych (zaocznych, podyplomowych), nie należy stosować zasad udzielania pomocy publicznej, natomiast kwota dofinansowania powinna być obniżona przy zastosowaniu metodologii określonej dla tzw. „projektów generujących dochód”

3.5 Priorytet V Dobre rządzenie

W ramach Priorytetu V zostały przewidziane działania służące wzmocnieniu potencjału administracji rządowej i samorządowej, służące podniesieniu jakości usług publicznych świadczonych przez te instytucje na rzecz obywateli, przedsiębiorstw i organizacji. Usługi te mają powszechny charakter i nie są świadczone na zasadach komercyjnych, a zatem należy uznać, iż **wsparcie udzielone na rzecz organów administracji publicznej nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE.**

W ramach Priorytetu V zostały przewidziane również działania wspierające rozwój dialogu obywatelskiego i społecznego, obejmujące m.in. umacnianie i rozwijanie współpracy administracji publicznej i trzeciego sektora na rzecz realizacji usług publicznych. Powyższe

działania nie mają charakteru działalności gospodarczej, a zatem **wsparcie udzielone na rzecz podmiotów dialogu społecznego i obywatelskiego (w tym organizacji pracodawców i pracobiorców, organizacji pozarządowych) nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE.**

3.6 Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Wsparcie realizowane w ramach Priorytetu VI adresowane jest do osób pozostających bez zatrudnienia (w tym również do osób niezarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy), do instytucji rynku pracy, które świadczą swoje usługi na poziomie lokalnym lub regionalnym, a także do osób fizycznych planujących uruchomienie własnej działalności gospodarczej. W przypadku form wsparcia przewidzianych w ramach Priorytetu VI możemy mieć do czynienia z trzema typami pomocy publicznej, tj. z pomocą na zatrudnienie (tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutację, pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych), pomocą na szkolenia oraz pomocą *de minimis*.

A. Występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu VI PO KL:

Pomoc publiczna może wystąpić w ramach następujących typów projektów Priorytetu VI:

a) Pomoc na zatrudnienie:

- subsydiowanie zatrudnienia / prace interwencyjne (Działanie 6.1.1 / Działanie 6.1.3)
- doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych (Działanie 6.1.3)
- doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (Działanie 6.1.3)

Beneficjent pomocy	Podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na posiadaną formę organizacyjno-prawną, zatrudniające osoby pozostające bez zatrudnienia w ramach projektów subsydiowanego zatrudnienia
Rodzaj pomocy	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzenia brutto oraz odprowadzanych od wynagrodzenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych pracowników (tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutacja), pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy), w przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 ➤ powiatowe urzędy pracy, w przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3 ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1:

	<ul style="list-style-type: none"> – Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki <ul style="list-style-type: none"> ➤ W przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3: – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. z 2007 r. nr 76, poz. 510) – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych Śródków (Dz. U. z 2006 r. nr 236, poz. 2002, z późn. zm.)
--	--

UWAGA !

Wsparcie w ramach Poddziałania 6.1.1 realizowane jest w ramach procedury konkursowej, a zatem z uwagi na szeroką formułę beneficjenta (projektodawcy) przyjętą w ramach *Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL* (tj. „wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych”), możemy mieć do czynienia z trzema następującymi przypadkami występowania pomocy publicznej⁸:

1. Beneficjent (projektodawca) składa projekt, w ramach którego zostaje zawarta umowa z pracodawcą będącym beneficjentem pomocy publicznej (przedsiębiorcą lub innym podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą), określająca szczegółowe warunki odbywania zatrudnienia subsydiowanego przez osoby pozostające bez zatrudnienia (tj. dane beneficjenta pomocy, liczbę zatrudnionych osób, kalkulację kosztów kwalifikowalnych stanowiących pomoc publiczną i objętych dotacją oraz zobowiązanie beneficjenta pomocy do zwrotu uzyskania dotacji w przypadku naruszenia zasad, na jakich pomoc została udzielona). Należy przy tym pamiętać, iż **przyznanie pomocy publicznej następuje w dniu, w którym beneficjentowi zostały nadane prawa do uzyskania pomocy publicznej**, a zatem o dacie przyznania pomocy decyduje nie moment podpisania umowy o dofinansowanie projektu pomiędzy Instytucją Organizującą Konkurs a beneficjentem (projektodawcą), lecz moment podpisania umowy o realizację subsydiowanego zatrudnienia u podmiotu będącego beneficjentem pomocy publicznej.

Beneficjent pomocy otrzymuje zatem środki stanowiące pomoc publiczną za pośrednictwem innego podmiotu udzielającego pomocy. Wybór podmiotu, u którego tworzone będzie miejsce pracy dla osoby pozostającej bez zatrudnienia może zostać dokonany:

⁸ Analogiczna sytuacja może wystąpić w przypadku projektów subsydiowanego zatrudnienia realizowanych w Poddziałaniu 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*.

- przed złożeniem wniosku lub
  - na późniejszym etapie.
2. Beneficjent (projektodawca) realizuje projekt w partnerstwie z beneficjentem pomocy publicznej (np. instytucja szkoleniowa zawiera umowę partnerstwa z beneficjentem pomocy, u którego po zakończeniu szkolenia zostaną zatrudnione osoby biorące udział w projekcie). Podobnie jak w pierwszym przypadku, podpisanie umowy o dofinansowanie projektu nie jest tożsame z przyznaniem pomocy publicznej, decyduje o tym natomiast data podpisania umowy między partnerami, określającej szczegółowe warunki odbywania subsydiowanego zatrudnienia u beneficjenta pomocy przez osoby pozostające bez zatrudnienia.
3. Beneficjent (projektodawca) jest jednocześnie beneficjentem pomocy publicznej (w ramach realizowanego przez siebie projektu zatrudni osoby pozostające bez zatrudnienia). W tym przypadku beneficjent pomocy występuje zatem jednocześnie jako beneficjent pomocy oraz ponosi wydatki związane z realizacją projektu finansowanego ze środków EFS, wynikające z zapisów umowy o dofinansowanie projektu. W przypadku pomocy na subsydiowanie zatrudnienia, wydatki związane z bieżącą obsługą projektu nie stanowią wydatków kwalifikowanych w ramach pomocy na subsydiowanie zatrudnienia. Jednocześnie, zgodnie z interpretacją przedstawioną przez UOKiK przy okazji wdrażania wsparcia w ramach Priorytetu II ZPORR, **wydatki te nie będą objęte zasadami pomocy publicznej pod warunkiem, że ich dofinansowanie nie stanowi dodatkowej korzyści ekonomicznej dla beneficjenta pomocy i o ile wydatki te wynikają ściśle i wyłącznie z realizacji projektu, a więc nie byłyby ponoszone w normalnych warunkach, tzn. gdyby beneficjent pomocy nie korzystał z dofinansowania kosztów zatrudnienia w ramach realizowanego projektu.**

Do wydatków związanych z realizacją projektu należy zaliczyć m. in.:

- wydatki związane z obsługą finansową projektu oraz zadaniami związanymi z monitoringiem i sprawozdawczością w zakresie określonym w ramach PO KL,
- wydatki w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych związanych z informowaniem społeczeństwa o współfinansowaniu realizacji projektu ze środków EFS,
- zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu,
- opłaty notarialne wynikające bezpośrednio z realizacji projektu,
- zakup usług audytorskich związanych z realizacją projektu.

Wydatki te są pokrywane wyłącznie wtedy, gdy są one zgodne z zasadami kwalifikowalności wydatków określonymi w ramach PO KL.

Przykład:

Przedsiębiorca z Krakowa zamierza rozszerzyć prowadzoną przez siebie działalność usługową i w związku z tym chciałby zatrudnić 10 dodatkowych osób w ramach pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy. Koszty płac, które ponosi przedsiębiorca w związku z zatrudnieniem tych osób wynoszą 2500 PLN na osobę (wynagrodzenie brutto wraz z obowiązkowymi składkami na ubezpieczenie społeczne). Koszty kwalifikujące się do objęcia

pomocą na tworzenie nowych miejsc pracy powinny być zatem obliczone w następujący sposób:

$$2500 \text{ PLN} \times 24 \text{ m-ce} \times 10 \text{ osób} = 600\,000 \text{ PLN}$$

Zgodnie z pułapami intensywności pomocy określonymi w mapie pomocy regionalnej, przedsiębiorcy z Krakowa mogą otrzymać 50% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Ponieważ przedsiębiorca ten spełnia definicję małego przedsiębiorcy określoną w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10 z dnia 13.01.2001, z późn. zm.), pomoc może zostać zwiększona dodatkowo o 20 punktów procentowych, a zatem wyniesie ona maksymalnie 70% kosztów kwalifikowalnych. Przedsiębiorca musi wnieść wkład własny do projektu w wysokości 30% kosztów kwalifikowalnych, tj. 180 000 PLN.

Przedsiębiorca ten decyduje się na indywidualnie złożenie projektu, w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL. Poności on zatem określone koszty związane z realizacją projektu, w tym m.in. koszty działań promocyjnych i informacyjnych, koszty usług księgowych bezpośrednio związanych z realizowanym projektem oraz konieczne do jego realizacji, koszty opłat notarialnych wynikające bezpośrednio z realizowanego projektu, itp.. Powyższe koszty, ujęte w szczegółowym budżecie projektu (obok wydatków dotyczących uczestników projektu), wynoszą ogółem 20 000 PLN i są one pokrywane w 100% zgodnie z ogólnymi zasadami kwalifikowalności wydatków w ramach PO KL.

b) Pomoc na szkolenia:

- szkolenia dla kadr instytucji rynku pracy działających na terenie regionu (z wyłączeniem Publicznych Służb Zatrudnienia) powiązane ze specyfiką zadań realizowanych przez te instytucje na regionalnym rynku pracy (Poddziałanie 6.1.1).

Beneficjent pomocy	Niepubliczne instytucje rynku pracy działających na terenie regionu (m.in. agencje zatrudnienia i pośrednictwa pracy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe itp.) świadczące usługi na zasadach komercyjnych
Rodzaj pomocy	Szkolenia ogólne i specjalistyczne ⁹
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy) ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

⁹ W przypadku wydatków kwalifikowanych objętych zasadą cross-finansingu w ramach projektu szkoleniowego pomoc publiczna udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

c) Pomoc de minimis:

- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje i doradztwo związane z podjęciem działalności gospodarczej (Poddziałanie 6.1.3)
- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) (Działanie 6.2)
- wsparcie pomostowe w okresie do 6 / do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej (w tym finansowe wsparcie pomostowe, szkolenia oraz doradztwo) (Działanie 6.2).

Beneficjent pomocy	Osoby bezrobotne / osoby fizyczne, które otrzymały środki na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie jednorazowej dotacji oraz wsparcia pomostowego) ¹⁰
Rodzaj pomocy	Przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie jednorazowej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej oraz finansowego wsparcia pomostowego)
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ powiatowe urzędy pracy w przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3. ➤ Beneficjenci (projektodawcy) w przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 6.2.
Podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3:<ul style="list-style-type: none"> – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków (Dz. U. z 2006 r. nr 236, poz. 2002, z późn. zm.) ➤ W przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 6.2:<ul style="list-style-type: none"> – Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

¹⁰ Osoba fizyczna nie może być formalnie beneficjentem pomocy publicznej, jednakże Komisja Europejska przyjęła w tym przypadku następującą interpretację: wsparcie udzielone na rozwój przedsiębiorczości posiada charakter pomocy de minimis, gdyż jego efekty dotyczą faktycznie nowopowstałego przedsiębiorstwa (stanowią dla niego korzyść ekonomiczną). Pomoc na rozwój przedsiębiorczości posiada zatem charakter pomocy publicznej, mimo iż przyznawana jest osobie fizycznej, która w dniu uzyskania dotacji nie prowadzi jeszcze działalności gospodarczej.

Podmiot udzielający pomocy *de minimis* zobowiązany jest, na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. nr 59, poz. 404) do wydania beneficjentowi pomocy zaświadczenia o udzielonej pomocy *de minimis*, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie (Dz. U. z 2007 r. nr 53, poz. 354).

Za datę przyznania pomocy *de minimis* uznaje się datę podpisania umowy o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości zawieranej między beneficjentem (projektodawcą) będącym operatorem wsparcia finansowego a uczestnikiem projektu. Umowa powinna precyzyjnie określać wysokość środków, jakie otrzyma dany beneficjent pomocy w ramach projektu (w tym środków przyznanych w ramach finansowego wsparcia pomostowego, doradztwa i szkoleń)¹¹. **W przypadku, gdy beneficjent nie wykorzysta w całości kwoty przyznanej mu dotacji może on zwrócić się do podmiotu udzielającego pomocy z prośbą o odpowiednie zweryfikowanie zaświadczenia o wysokości uzyskanej pomocy.**

Wsparcie szkoleniowo-doradcze udzielane uczestnikowi projektu do momentu zarejestrowania przez niego działalności gospodarczej nie stanowi pomocy publicznej

B. Warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu VI PO KL

Pomoc publiczna nie występuje w przypadku następujących typów projektów Priorytetu VI, o ile zostaną spełnione określone warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej:

- wsparcie doradczo-szkoleniowego pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektu, prowadzące do jego adaptacji w miejscu pracy (wsparcie pomostowe), o ile nie łączy się ono z subsydiowaniem zatrudnienia oraz ma na celu wspomóc pracownika w dostosowaniu się do wymagań stawianych mu przez pracodawcę (tj. świadczone jest na rzecz pracownika nie zaś pracodawcy będącego beneficjentem pomocy publicznej). **W celu wyeliminowania pomocy publicznej w ramach powyższego typu projektu należy zapewnić, by pomoc szkoleniowa lub doradcza kierowana do zatrudnionego pracownika była świadczona poza godzinami pracy oraz poza miejscem zatrudnienia, przez podmiot zewnętrzny w stosunku do pracodawcy;**
- organizacja kampanii promocyjnych i akcji informacyjnych mających na celu zachęcenie pracodawców do zatrudniania osób z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o ile nie są one powiązane z subsydiowaniem zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia u podmiotów będących beneficjentami pomocy publicznej lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej;
- upowszechnianie i promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia i metod organizacji pracy oraz uelastycznianie czasu pracy pracownika, o ile formy te nie są

---

¹¹ W przypadku, gdy na etapie podpisywania umowy nie jest możliwe dokładne oszacowanie wartości szkoleń i doradztwa realizowanych w ramach wsparcia pomostowego należy a) każdorazowo (oddzielnie dla każdego dnia szkolenia i/lub doradztwa) wystawić beneficjentowi pomocy zaświadczenie o udzielonej pomocy *de minimis* b) określić w umowie maksymalną wartość szkolenia a następnie dokonać ewentualnej korekty.

powiązane z subsydiowaniem zatrudnienia pracowników lub też nie wystąpią inne przesłanki pozwalające stwierdzić występowanie pomocy publicznej.

3.7 Priorytet VII Promocja integracji społecznej

W ramach Priorytetu VII realizowane są projekty mające na celu ułatwienie dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rozwijanie instytucji ekonomii społecznej jako skutecznej formy integracji społeczno-zawodowej.

Realizowane wsparcie ma na celu wyposażenie osób zagrożonych wykluczeniem w kompetencje społeczne i zawodowe, które pozwolą powrócić im na rynek pracy, **bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą**. Jedną z podstawowych form aktywizacji są instrumenty aktywnej integracji, które obejmują m.in. działania na rzecz wspierania zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez zatrudnienie socjalne, szkolenia oraz zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy. Zatrudnienie socjalne może być realizowane w formie:

- a) Centrów Integracji Społecznej (CIS) - m.in. poprzez nabywanie umiejętności zawodowych i społecznych, uczenie się racjonalnego dysponowania posiadanymi środkami pieniężnymi, itp,
- b) Klubów Integracji Społecznej (KIS) - m.in. poprzez programy zatrudnienia tymczasowego, poradnictwo prawne, działalność pomocową w zakresie zatrudnienia.

UWAGA!

Zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej Nr 588/2005, wsparcie udzielone na rzecz Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust 1 TWE, ponieważ działalności ZAZ-ów nie można uznać za działalność gospodarczą (wszelka działalność gospodarcza ZAZ-ów służy realizacji podstawowego celu publicznego, jakim jest rehabilitacja oraz reintegracja zawodowa osób niepełnosprawnych i ma wobec tego celu wyłączenie podrzędny charakter). W konsekwencji należy uznać, iż **wsparcie udzielone na rzecz innych podmiotów integracji społecznej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza - w tym m.in. CIS-ów i KIS-ów), które świadczą usługi o charakterze integracyjno-zawodowym na analogicznych zasadach jak ZAZy nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE.**

- c) Zatrudnienia wspieranego - poprzez udzielenie pomocy w podjęciu pracy w CIS, podjęciu pracy u pracodawcy, podjęciu wspólnej działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej (**w tym przypadku pomoc udzielana jest jako de minimis na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym**).

Zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy to instrument, który będzie możliwy do realizacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz. 593 z późn. zm.), na analogicznych zasadach jak przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, tj. bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą i ma na celu umożliwienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym zdobycie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy.

W ramach powyższych instrumentów pracodawca nie otrzymuje wsparcia na pokrycie kosztów wynagrodzenia zatrudnionych pracowników, **należy w związku z tym uznać, że instrumenty te nie stanowią pomocy publicznej na zatrudnienie.**

W ramach Priorytetu VII mogą pojawić się również elementy wsparcia w postaci subsydiowanego zatrudnienia (Poddziałanie 7.2.1 *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym*), które powinny być realizowane zgodnie z zasadami pomocy publicznej na zatrudnienie.

A. Występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu VII PO KL:

Pomoc publiczna może wystąpić w ramach następujących typów projektów Priorytetu VII:

a) Pomoc na zatrudnienie

- Staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy (Poddziałanie 7.2.1)

Beneficjent pomocy	Podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na posiadaną formę organizacyjno-prawną, zatrudniające osoby zagrożone w wykluczeniem społecznym w ramach projektów subsydiowanego zatrudnienia
Rodzaj pomocy	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzenia brutto oraz odprowadzanych od wynagrodzenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych pracowników (tworzenie nowych miejsc pracy, rekrutacja), pokrycie dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych.
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy), w przypadku projektów realizowanych w ramach Poddziałania 7.2.1 ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

b) Pomoc na szkolenia:

W ramach Priorytetu VII pomoc publiczna na szkolenia może wystąpić:

- w przypadku projektów szkoleniowych adresowanych do podmiotów ekonomii społecznej, które obok podstawowej działalności aktywizacyjno-zawodowej prowadzą również działalność gospodarczą na zasadach komercyjnych.

Beneficjent pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Instytucje otoczenia sektora ekonomii społecznej ➤ Podmioty ekonomii społecznej
---------------------------	--

	o ile prowadzą działalność gospodarczą
Rodzaj pomocy	Szkolenia ogólne i specjalistyczne ¹²
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy). ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

3.8 Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

W ramach Priorytetu VIII realizowane są projekty szkoleniowe i doradcze adresowane do kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw (pomoc na szkolenia, pomoc na doradztwo), ale również do osób pracujących, które chciałyby podnieść lub uzupełnić swoje kwalifikacje zawodowe (**w tym przypadku pomoc publiczna nie wystąpi po spełnieniu określonych warunków gwarantujących niezależność pracownika od pracodawcy będącego beneficjentem pomocy publicznej**). Jednocześnie, część instrumentów wsparcia adresowana jest do pracodawców przechodzących procesy modernizacyjne i adaptacyjne, co wymaga precyzyjnego rozdzielania pomocy kierowanej do pracowników objętych programami zwolnień monitorowanych lub inną formą redukcji zatrudnienia od pomocy udzielanej przedsiębiorstwom w związku z ich modernizacją.

W ramach Priorytetu VIII realizowane są również projekty służące umacnianiu współpracy sfery przedsiębiorstw ze sferą nauki. Działania te są co do zasady pozbawione znamion pomocy publicznej, jednakże w określonych sytuacjach mogą one przysporzyć korzyść ekonomiczną dla przedsiębiorstwa (np. staże i szkolenia praktyczne dla pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz pracowników naukowych w przedsiębiorstwach). W przypadku tego typu projektu pomoc publiczna nie wystąpi pod warunkiem, że skierowany do odbycia stażu pracownik naukowy nie będzie wykonywał pracy bezpośrednio związanej z działalnością przedsiębiorstwa, a jedynie będzie gromadził materiały niezbędne do przygotowania pracy naukowej. Z kolei w przypadku staży i szkoleń praktycznych realizowanych przez pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowo-badawczych, pomoc udzielona przedsiębiorcy również nie będzie stanowiła pomocy publicznej (chyba, że przedsiębiorca otrzyma pomoc finansową w formie rekompensaty wypłacanej z tytułu pokrycia wynagrodzenia pracownika za czas jego skierowania na staż).

A. Występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu VIII PO KL:

Pomoc publiczna może wystąpić w ramach następujących typów projektów Priorytetu VIII:

a) Pomoc na szkolenia:

- Ogólne i specjalistyczne szkolenia oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, m.in. w zakresie zarządzania, wdrażania technologii produkcyjnych przyjaznych środowisku, wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (Podziałanie 8.1.1)

¹² W przypadku wydatków kwalifikowanych objętych zasadą cross-financingu w ramach projektu szkoleniowego pomoc publiczna udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

- Szkolenia dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu przedsiębiorstwa (Działanie 8.1.2)

Beneficjent pomocy	Przedsiębiorstwa i ich pracownicy oraz inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą bez względu na posiadaną przez nie formę organizacyjno-prawną
Rodzaj pomocy	Szkolenia ogólne i specjalistyczne ¹³
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy) ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

b) Pomoc na usługi doradcze dla MSP:

- Doradztwo dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie ekonomii, finansów, zarządzania zasobami ludzkimi z wyłączeniem doradztwa związanego z procesami inwestycyjnymi (Poddziałanie 8.1.1),
- Doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu przedsiębiorstwa (Poddziałanie 8.1.2)

Beneficjent pomocy	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa i ich pracownicy
Rodzaj pomocy	Doradztwo
Podmiot udzielający pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficjenci (projektodawcy) ➤ IP/IP2, w przypadku projektów realizowanych przez beneficjenta (projektodawcę) będącego beneficjentem pomocy publicznej
Podstawa prawna	Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

B. Warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej w ramach Priorytetu VIII PO KL

Pomoc publiczna nie występuje w przypadku następujących typów projektów Priorytetu VIII, o ile zostaną spełnione określone warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej:

¹³ W przypadku wydatków kwalifikowanych objętych zasadą cross-finansingu w ramach projektu szkoleniowego pomoc publiczna udzielana jest jako pomoc *de minimis*.

- Szkolenia, kursy i doradztwo zawodowe kierowane do dorosłych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowani nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, o ile osoba pracująca biorąca udział w szkoleniu **nie została skierowana (delegowana)** na szkolenie przez pracodawcę, lecz **uczestniczy w nim z własnej inicjatywy** – w tym przypadku muszą być spełnione łącznie co najmniej następujące warunki:
  - a. wszystkie podmioty biorące udział w realizacji projektu są niezależne od pracodawcy uczestnika szkolenia,
  - b. szkolenie odbywa się poza miejscem zatrudnienia (tj. poza zakładem pracy),
  - c. nabór na szkolenie ma charakter otwarty
oraz dodatkowo
  - d. tylko w przypadku pracodawcy, który jest przedsiębiorcą: pracownicy zatrudnieni w jednym zakładzie pracy / u jednego pracodawcy pracy nie mogą stanowić więcej niż 20% uczestników szkolenia realizowanego w ramach danego projektu.
- wsparcie dla przedsiębiorców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne w zakresie tworzenia i realizacji programów zwolnień monitorowanych (*outplacement*), w tym szkoleń i doradztwa zawodowego

oraz

- szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze dla pracowników w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych, o ile są spełnione łącznie następujące warunki:
  - **wsparcie skierowane jest do osób zagrożonych utratą pracy z powodu procesów restrukturyzacyjnych, nie zaś do przedsiębiorstwa** (w przypadku, gdy wsparcie przeznaczone jest dla grupy osób, która została wskazana przez zakład pracy jako objęta planowanymi zwolnieniami, zakres wsparcia oferowanego takim pracownikom może obejmować zarówno szkolenia ogólne, jak i specjalistyczne);
  - pracodawca nie jest obowiązany, na podstawie odrębnych przepisów (np. ustaw, zbiorowych układów pracy) do zapewnienia pracownikom wsparcia w postaci szkoleń;
  - pracownik po otrzymaniu wsparcia w postaci szkoleń nie zostanie ponownie zatrudniony u tego samego pracodawcy.

Aby uniknąć zakwalifikowania udzielonego wsparcia za pomoc w ramach restrukturyzacji przedsiębiorstwa, należy wykluczyć jakikolwiek związek między działaniami na rzecz pracowników, a korzyścią, jaką mógłby uzyskać przedsiębiorca zwalniający pracowników. A zatem:

- a. cel i zakres szkolenia nie może odpowiadać na konkretne potrzeby danego przedsiębiorstwa, a wyłącznie na potrzeby zwalnianych pracowników, zgodnie z wymaganiami regionalnego rynku pracy,
  - b. uczestnictwo danego pracownika w szkoleniu nie może wiązać się ze skierowaniem go przez zakład pracy
- staże i szkolenia praktyczne dla pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz dla pracowników naukowych w przedsiębiorstwach, o ile:

- a. przedsiębiorca nie otrzymuje pomocy finansowej (lub innej) w formie rekompensaty wypłacanej z tytułu pokrycia wynagrodzenia pracownika za czas jego skierowania na staż,
- b. skierowany do odbycia stażu pracownik naukowy nie wykonuje pracy bezpośrednio związanej z działalnością przedsiębiorstwa, a jedynie gromadzi materiały niezbędne do przygotowania pracy naukowej.

3.9 Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Analogicznie jak w przypadku wsparcia realizowanego w ramach Priorytetu III, należy uznać, iż usługi edukacyjne świadczone przez podmioty publiczne w ramach systemu oświaty co do zasady nie stanowią świadczenia usług w rozumieniu art. 50 TWE., a zatem pomoc udzielona ze środków publicznych podmiotom świadczącym powyższe usługi nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE. Jednocześnie, w przypadku pozaszkolnych form edukacji obejmujących m.in. działalność placówek kształcenia ustawicznego oraz ośrodków doskonalenia zawodowego, **pomoc publiczna może wystąpić, o ile w ramach udzielonego wsparcia nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielenie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych** (np. gdy przeszkoleni pracownicy CKU/CKP świadczą jednocześnie usługi na zasadach komercyjnych oraz nieodpłatnie w formie powszechnie dostępnej ofert usług).

<h4>4. Wyliczenie pomocy publicznej na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu</h4>

W przypadku projektów dotyczących pomocy publicznej w ramach PO KL niezbędne jest wykazanie wkładu prywatnego przedsiębiorców. Wkład ten wskazywany jest we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz podlega rozliczeniu we wnioskach o płatność z realizacji projektu. Wkład prywatny nie jest jednak agregowany na wyższym poziomie poświadczania wydatków w ramach programu, czyli nie jest wykazywany ani w *Poświadczeniu i deklaracji wydatków w ramach Działania* ani w *Poświadczeniu i deklaracji wydatków od Instytucji Pośredniczącej*.

1. Podstawa do wyliczenia pomocy

Podstawą do wyliczenia poziomu wkładu prywatnego stanowią wykazane w budżecie projektu w ramach poszczególnych zadań koszty objęte pomocą publiczną w przeliczeniu na jednego uczestnika projektu.

Projektodawca przygotowując się do obliczania wymiaru przypadającej pomocy publicznej musi znać koszty objęte pomocą publiczną oraz koszty objęte pomocą publiczną przypadające na jednego uczestnika.

Wyliczanie wartości pomocy publicznej oraz związanego z tym minimalnego wymaganego wkładu prywatnego na etapie wypełniania wniosku o dofinansowanie dokonywane jest w oparciu o wartości uśrednione. Natomiast jeśli beneficjent dysponuje szczegółowymi danymi dotyczącymi uczestników projektów, długości trwania poszczególnych form wsparcia oraz szczegółowo skalkulowanych kosztów jednostkowych to wyliczenie wartości pomocy publicznej w projekcie powinno być dokonane w oparciu o koszty szczegółowe przypadające na każdego uczestnika projektu.

2. Formy wnoszenia wkładu prywatnego

Wkład prywatny może zostać wniesiony jako:

- wkład pieniężny (gotówkowy)
- wkład w postaci wynagrodzeń

3. Wyliczanie pomocy publicznej w ramach projektu

Dla wyliczenia całkowitej pomocy publicznej w ramach jednego projektu należy zsumować wyliczone w ramach poszczególnych typów pomocy publicznej zagregowane wysokości wkładu prywatnego w oparciu o wysokości pomocy publicznej przypadające na jednego uczestnika.

$$CWP_{tp} = CWP_z + CWP_s + CWP_d + CWP_{dm}$$

Gdzie

CWP_{tp} to całkowita wysokość wkładu prywatnego w projekcie

CWP_z to całkowita wysokość wkładu prywatnego z tytułu pomocy na zatrudnienie

CWP_s to całkowita wysokość wkładu prywatnego z tytułu pomocy na szkolenia

CWP_d to całkowita wysokość wkładu prywatnego z tytułu pomocy na doradztwo

CWP_{dm} to całkowita wysokość wkładu prywatnego z tytułu pomocy de minimis liczonej jako procent kosztów kwalifikowanych

Przedstawiony wzór zakłada, iż w projekcie występują wszystkie dopuszczalne formy pomocy, które zliczają się dając całkowitą wartość pomocy publicznej przypadającej na projekt. W przypadku braku którejkolwiek formy pomocy beneficjent oblicza całkowitą wartość pomocy publicznej w projekcie w oparciu o występujące poszczególne rodzaje pomocy, wstawiając wartość 0 dla niewystępujących.

4. Obliczanie poszczególnych typów pomocy

4.1 Pomoc na tworzenie nowych miejsc pracy

CWP_z = suma poszczególnych CWPU (wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika)

$$CWP_z = \sum CWPU$$

Sposób wyliczenia CWPU¹⁴:

$$CWPU = (100\% - \%PP) \times WPP$$

Gdzie

CWPU to wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika

%PP – odpowiedni % intensywności pomocy publicznej (w oparciu o mapę pomocy regionalnej i wielkość przedsiębiorstwa)

WPP – wydatki kwalifikowane objęte regułami pomocy publicznej

---

¹⁴ Dla każdego uczestnika osobno przy założeniu, że %PP może być różny, jak również różna może być WPP; w przypadku gdy jest jednolite należy pomnożyć, przez liczbę uczestników objętych pomocą tak jak w przykładzie

Przykład:

Przedsiębiorca z Krakowa zamierza rozszerzyć prowadzoną przez siebie działalność usługową i w związku z tym chciałby zatrudnić 10 dodatkowych osób w ramach pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy. Koszty płac, które ponosi przedsiębiorca w związku z zatrudnieniem tych osób wynoszą 2500 PLN na osobę (wynagrodzenie brutto wraz z obowiązkowymi składkami na ubezpieczenie społeczne). Pomoc dla tego przedsiębiorcy powinna być zatem obliczona w następujący sposób:

$$2500 \text{ PLN} \times 24 \text{ m-ce} \times 10 \text{ osób} = 600\,000 \text{ PLN}$$

Zgodnie z pułapami intensywności pomocy określonymi w mapie pomocy regionalnej, przedsiębiorcy z Krakowa mogą otrzymać 50% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Ponieważ przedsiębiorca ten spełnia definicję małego pomoc może zostać zwiększona dodatkowo o 20 punktów procentowych, a zatem wyniesie maksymalnie 70% kosztów kwalifikowalnych. Przedsiębiorca musi wnieść wkład własny do projektu w wysokości 30% kosztów kwalifikowalnych, tj. 180 000 PLN (czyli 30% kosztów objętych pomocą publiczną - w tym przypadku jest to 600 000 PLN)

Powyższy przykład obrazuje sytuację, w której wyliczono średni koszt przypadający na jedną osobę i przyjęto, iż wszystkie osoby będą miały refundowane wynagrodzenie w jednakowej wysokości z jednakową intensywnością pomocy publicznej. Jednakże może wystąpić sytuacja, gdy projektodawca, który nie jest beneficjentem pomocy publicznej składa projekt, w którym zakłada refundację wynagrodzenia kilku osób przez różny okres czasu, w różnej wysokości i z różnymi intensywnościami pomocy publicznej. W tym przypadku wartość pomocy publicznej na zatrudnienie wyliczana jest jako suma wartości pomocy publicznej przypadająca na każdą osobę.

Przykład:

Projektodawca nie będący beneficjentem pomocy publicznej składa projekt, w którym zakłada subsydiowanie zatrudnienia dla 3 osób u różnych przedsiębiorców – dwóch z Krakowa (MSP) i jednego z Warszawy (duży przedsiębiorca). Koszty płac, które ponoszą przedsiębiorcy w związku z zatrudnieniem tych osób są różne i wynoszą 2500 PLN na osobę (wynagrodzenie brutto wraz z obowiązkowymi składkami na ubezpieczenie społeczne) w przypadku Krakowa i 3000 PLN w przypadku Warszawy. W przypadku przedsiębiorców z Krakowa refundacja będzie dokonywana przez 24 miesiące pracy i 20 miesięcy, zaś w przypadku przedsiębiorcy z Warszawy przez 12 miesięcy. Pomoc publiczna w tym projekcie powinna być zatem obliczona w następujący sposób:

$$CWPU_1 = (100\% - 65\%) \times WPP (2500 \text{ PLN} \times 24 \text{ m-ce})$$

$$CWPU_2 = (100\% - 65\%) \times WPP (2500 \text{ PLN} \times 20 \text{ m-ce})$$

$$CWPU_3 = (100\% - 30\%) \times WPP (3000 \text{ PLN} \times 12 \text{ m-ce})$$

$$CKPz = \sum CWPU_{1+2+3}$$

4.2 Pomoc szkoleniowa

Przy obliczaniu wartości pomocy na szkolenie należy mieć na uwadze:

- rodzaj szkolenia (ogólne i specjalistyczne);
- wielkość przedsiębiorstwa;
- typ pracownika.

Szkolenie ogólne:	
w tym MSP	
w tym w gorszym położeniu	
w tym duże	
w tym w gorszym położeniu	
Szkolenia specjalistyczne	
w tym MSP	
w tym w gorszym położeniu	
w tym duże	
w tym w gorszym położeniu	
Suma:	

CWP_s = suma poszczególnych CWPU (wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika)

$$CWP_s = \sum CWPU$$

Sposób wyliczenia CWPU:

$$CWPU = (100\% - \%PP) \times WPP$$

Gdzie

CWPU to wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika

%PP – odpowiedni % intensywności pomocy publicznej (w oparciu o rodzaj szkolenia, wielkość przedsiębiorstwa i typ pracownika)

WPP – wydatki kwalifikowane objęte regułami pomocy publicznej

Aby wyliczyć wartość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika szkolenia/szkoleń, należy zastosować jeden z poniższych wzorów, w zależności od zakładanej formy tego wkładu:

A) w przypadku gdy wkład prywatny, jaki musi zostać wniesiony z tytułu uczestnictwa jednej osoby w szkoleniu/szkoleniach, zostanie w całości wniesiony w postaci gotówki:

$$CWPU = (100\% - \%PP) \times WPP$$

CWPU – wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika

WPP – wydatki kwalifikowalne objęte regułami pomocy publicznej, z wyłączeniem wydatków z tytułu wynagrodzenia uczestnika szkolenia/szkoleń

%PP – odpowiedni % intensywności pomocy publicznej

Przykład:

Beneficjent (projektodawca) planuje organizację szkolenia ogólnego dla pracowników małych i średnich przedsiębiorstw. Powyższe szkolenie z założenia nie jest adresowane do pracowników znajdujących się w gorszym położeniu. Oznacza to, że intensywność pomocy publicznej na szkolenie z tytułu uczestnictwa jednej osoby w szkoleniu w tym wynosi przypadku 80%. Przy założeniu, że wydatki objęte pomocą publiczną przypadające na jedną osobę wynoszą 1 000 PLN, po podstawieniu do wzoru otrzymujemy równanie:

$$\underline{\text{CWPU}} = (100\% - 80\%) \times 1\ 000\ \text{PLN} = 20\% \times 1\ 000\ \text{PLN} = \underline{200\ \text{PLN}}$$

B) w przypadku gdy wkład prywatny, jaki musi zostać wniesiony z tytułu uczestnictwa jednej osoby w szkoleniu/szkoleniach, zostanie w całości wniesiony w postaci wydatków z tytułu wynagrodzenia tej osoby za faktyczny czas uczestnictwa w szkoleniu/szkoleniach:

$$\text{CWPU} = (\text{WPP} / \%PP) - \text{WPP}$$

CWPU – wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika

WPP – wydatki kwalifikowalne objęte regulami pomocy publicznej, z wyłączeniem wydatków z tytułu wynagrodzenia uczestnika szkolenia/szkoleń

%PP – odpowiedni % intensywności pomocy publicznej

Zadeklarowana wysokość wkładu w postaci wynagrodzeń musi być równa wartości wymaganego wkładu prywatnego obliczonej za pomocą powyższego wzoru

Przykład:

Beneficjent (projektodawca) planuje organizację szkolenia ogólnego dla pracowników małych i średnich przedsiębiorstw. Powyższe szkolenie z założenia nie jest adresowane do pracowników znajdujących się w gorszym położeniu. Oznacza to, że intensywność pomocy publicznej na szkolenie z tytułu uczestnictwa jednej osoby w szkoleniu w tym przypadku wynosi 80%. Przy założeniu, że wydatki kwalifikowalne objęte pomocą publiczną przypadające na jedną osobę (z wyłączeniem wydatków z tytułu wynagrodzenia uczestnika szkolenia za faktyczny czas uczestnictwa w szkoleniu) wynoszą 1 000 PLN, po podstawieniu do wzoru otrzymujemy równanie:

$$\underline{\text{CWPU}} = (1\ 000 / 80\%) - 1\ 000\ \text{PLN} = 1\ 250\ \text{PLN} - 1\ 000\ \text{PLN} = \underline{250\ \text{PLN}}$$

Otrzymana wartość powiększa ostatecznie pulę wydatków objętych pomocą publiczną

C) w przypadku gdy wkład prywatny, jaki musi zostać wniesiony z tytułu uczestnictwa jednej osoby w szkoleniu/szkoleniach, zostanie wniesiony w postaci tzw. mieszanej – zarówno w postaci wydatków z tytułu wynagrodzeń uczestników za faktyczny czas uczestnictwa w szkoleniu/szkoleniach, jak i wkładu w postaci gotówki:

Wkład w postaci gotówki stanowi różnicę pomiędzy obowiązującym wkładem prywatnym, a wysokością wkładu w postaci wynagrodzeń uczestników.

Stosuje się przy tym wzór z punktu A, przy czym za WPP należy przyjąć wydatki objęte pomocą publiczną wraz z wkładem w postaci wynagrodzeń (całkowita kwota wydatków objętych pomocą publiczną).

Należy pamiętać, aby zadeklarowany wkład w postaci wynagrodzeń nie przekroczył maksymalnej dopuszczalnej wartości wkładu w postaci wynagrodzeń liczonego w sposób określony w punkcie B.

4.3 Pomoc na doradztwo

CWP_d = suma poszczególnych CWPU (wysokość wkładu prywatnego przypadającego na przedsiębiorcę)

$$CWP_d = \sum CWPU$$

Sposób wyliczenia CWPU:

$$CWPU = 50\% \times WPP$$

Gdzie

CWPU to wysokość wkładu prywatnego przypadającego na przedsiębiorcę

WPP – wydatki kwalifikowane objęte regułami pomocy publicznej

4.4 Pomoc de minimis

Wkład prywatny jest wykazywany i obliczany jedynie w przypadku, kiedy w przepisach określono, iż jedynie kwalifikowana jest część wydatków kwalifikowanych objętych pomocą de minimis.

Nie jest wykazywany kiedy możliwa jest refundacja 100% wydatków objętych pomocą publiczną np. w przypadku Działania 6.2 PO KL zakładającego przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej lub przekazanie wsparcia pomostowego.

CWP_{dm} = suma poszczególnych CWPU (wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika)

$$CWP_{dm} = \sum CWPU$$

Sposób wyliczenia CWPU:

$$CWPU = \%PP \times WPP$$

Gdzie

CWPU to wysokość wkładu prywatnego przypadającego na jednego uczestnika lub na przedsiębiorcę

WPP – wydatki kwalifikowane objęte regułami pomocy publicznej.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie informacji o otrzymanej pomocy publicznej oraz informacji o nieotrzymaniu pomocy (Dz. U.

Nr 61, poz. 413), podmiot ubiegający się o pomoc publiczną inną niż pomoc *de minimis* albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, zobowiązany jest do przekazania podmiotowi udzielającemu pomocy publicznej wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy informacji dotyczącej podmiotu ubiegającego się o pomoc oraz informacji dotyczącej pomocy publicznej przeznaczonej na przedsięwzięcie, na realizację którego podmiot ubiega się o pomoc.

5. Obowiązki podmiotów sprawozdających z udzielonej pomocy publicznej oraz obowiązki podmiotów kontrolujących prawidłowość udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

A. Obowiązki związane z udzielaniem oraz sprawozdawaniem z udzielonej pomocy publicznej w ramach PO KL

Na podmiocie udzielającym pomocy publicznej w ramach PO KL spoczywają następujące obowiązki wynikające z udzielonej pomocy:

- a. przechowywanie dokumentów związanych z udzieloną pomocą przez co najmniej 10 lat od dnia udzielenia pomocy oraz udostępnianie tychże dokumentów, jak również stosownych informacji dotyczących udzielonej pomocy na żądanie Prezesa UOKiK;
- b. przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej Prezesowi UOKiK;
- c. kontrola sposobu wykorzystania udzielonej pomocy i jej zgodności ze stosownymi regulacjami, na podstawie których pomoc została udzielona.

Obowiązki sprawozdawcze podmiotów udzielających pomocy publicznej zostały określone w art. 32 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404). Zgodnie z powyższym artykułem, podmioty udzielające pomocy publicznej są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy, zawierających w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy.

Podmiot udzielający pomocy ma obowiązek przygotowania i przedstawienia sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, zgodnie z:

- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej oraz sprawozdań o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. 2007 nr 133 poz. 923).

Sprawozdania powinny być sporządzone przez podmiot udzielający pomocy na formularzu stanowiącym załącznik do Rozporządzenia za poszczególne kwartały roku kalendarzowego (sprawozdania kwartalne) oraz za poszczególne lata kalendarzowe (sprawozdania roczne) oraz przekazywane zgodnie z następującym harmonogramem:

sprawozdania kwartalne – do 30 dni od zakończenia kwartału

sprawozdania roczne – do 60 dni od zakończenia roku kalendarzowego.

Powyższe sprawozdania przekazywane są przez teletransmisję danych w formie elektronicznej, na formularzu określonym przez Prezesa UOKiK w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej.

B. Obowiązki podmiotów kontrolujących prawidłowość udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL

Na podmiotach dokonujących kontroli projektów realizowanych w ramach PO KL spoczywa obowiązek monitorowania prawidłowości udzielania pomocy publicznej, jak również zapewnienie kontroli zgodności informacji zawartych we wniosku aplikacyjnym ze stanem faktycznym w trakcie realizacji projektu (np. prawidłowości kalkulacji kosztów przypadających na jednego uczestnika projektu, popartej odpowiednimi dokumentami księgowymi, itp.).

Proces kontroli prawidłowości przyznania powinien być dokonywany na trzech etapach realizacji projektu, poprzez:

- analizę wniosku aplikacyjnego (np. czy beneficjent pomocy nie prowadzi działalności w sektorze wykluczonym ze wsparcia, czy planowana wielkość pomocy nie przekracza maksymalnej intensywności wsparcia, czy w związku z daną inwestycją, przedsiębiorca nie uzyskał z innego źródła wsparcia będącego pomocą publiczną, itp.)
- analizę konstrukcji umowy o dofinansowanie projektu (np. czy w przypadku pomocy na zatrudnienie utworzone miejsce pracy zostanie utrzymane odpowiednio przez dwa lub trzy lata, czy w przypadku pomocy *de minimis* określono minimalny okres prowadzenia działalności gospodarczej itp.)
- kontrolę w trakcie realizacji umowy pod kątem prawidłowego wydatkowania środków ze wsparcia uzyskanego w ramach projektu (np. czy utworzone miejsce pracy stanowiło wzrost netto liczby pracowników w danym zakładzie pracy, czy dane przedsiębiorstwo spełnia definicję mikro, małego lub średniego przedsiębiorstwa).

6. Najczęściej zadawane pytania.

1. Czy istnieje możliwość udzielenia wsparcia na tworzenie nowych miejsc pracy w okresie krótszym niż 24 miesiące?

Ponieważ przepisy wspólnotowe nie regulują kwestii minimalnego okresu udzielania wsparcia na tworzenie nowych miejsc pracy, dopuszcza się możliwość udzielenia powyższego wsparcia w okresie krótszym niż 24 miesiące. W przypadku, gdy projekt będzie realizowany przez okres krótszy (tzn. dotacja będzie udzielona na wsparcie zatrudnienia przez okres krótszy niż 24 miesiące), nie zwalnia to beneficjenta pomocy z utrzymania nowo powstałego miejsca pracy przez okres 3 lat lub 2 lata w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw. Obowiązkowy okres utrzymania miejsca pracy liczy się od dnia zatrudnienia / stworzenia miejsca pracy.

W sytuacji gdy osoba zatrudniona na nowoutworzonym stanowisku z jakiegoś powodu przestanie pracować istnieje obowiązek uzupełnienia stanowiska (zatrudnienia innej osoby).

2. Jak należy wyliczyć średnioroczne zatrudnienie dla stwierdzenia, czy utworzone miejsce pracy stanowi wzrost netto liczby pracowników?

W celu wyliczenia średniorocznego zatrudnienia należy dodać średnie liczby zatrudnionych pracowników w poszczególnych miesiącach i sumę podzielić przez 12. Do osób zatrudnionych, wykazywanych w ramach powyższego wyliczenia, zalicza się:

osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, w tym:

- osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z Funduszu Pracy,
- osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę,
- osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej.

Nie zalicza się natomiast:

- osób wykonujących pracę nakładczą,
- uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania pracy,
- osób zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia,
- osób korzystających w ciągu ostatnich 12 miesięcy z bezpłatnych urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy.

Wyliczenie dokonywane jest w przeliczeniu na pełne etaty. Liczba osób zatrudnionych w niepełnym etacie wliczana jest jako części ułamkowe w stosunku do zatrudnionych w pełnym wymiarze. Aby wzrost zatrudnienia stanowił wskazany w rozporządzeniu wzrost netto to suma aktualnego stanu zatrudnienia wraz z nowo utworzonymi miejscami pracy (dofinansowanymi w ramach projektu) musi być większa niż wyliczona średnia wartość zatrudnienia z ostatnich 12 miesięcy lub zatrudnienia z dnia składania wniosku o pomoc, o ile jest on wyższy od średniego zatrudnienia z ostatnich 12 miesięcy.

3. W jaki sposób beneficjent pomocy powinien uzupełnić stan zatrudnienia na subsydiowanym stanowisku pracy?

Rozporządzenie 2204/2002 nakłada na beneficjenta pomocy wymóg utrzymania stanu zatrudnienia odpowiednio przez 36 miesięcy (w przypadku dużych przedsiębiorstw) oraz 24 miesiące (w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw) w ramach projektu. Wymóg utrzymania zatrudnienia dotyczy stanowiska pracy a nie konkretnej osoby. W przypadku gdy uczestnik projektu zrezygnuje z pracy, konieczne jest zatrudnienie kolejnej osoby w okresie do 3 miesięcy od momentu rezygnacji. Obowiązkiem beneficjenta pomocy jest poinformowanie podmiotu udzielającego pomocy o ubytku w stanie zatrudnienia oraz planowanych działaniach podejmowanych na rzecz uzupełnienia stanu zatrudnienia. Tymczasowy ubytek stanu zatrudnienia nie stanowi podstawy do rozwiązania umowy i wezwania beneficjenta pomocy do zwrotu otrzymanego dofinansowania, jednakże beneficjent pomocy nie może otrzymać refundacji kosztów za okres, w którym nie zatrudnił pracownika na nowoutworzonym stanowisku pracy. Ponadto, do okresu utrzymania miejsca pracy oraz poziomu zatrudnienia nie wlicza się przerw w zatrudnieniu spowodowanych zmianą pracownika w ramach wakatu.

4. Czy w przypadku subsydiowanego zatrudnienia kwalifikowalne są składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych?

W ramach pomocy na dofinansowanie kosztów płacy pracowników przez okres 24 miesięcy od dnia ich zatrudnienia, do wydatków kwalifikowalnych zalicza się 2-letnie koszty wynagrodzenia pracowników, na które składają się:

- a) płaca brutto,
- b) obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne, które obejmują: ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenie rentowe oraz ubezpieczenie z tytułu wypadków przy pracy i

chorób zawodowych (ubezpieczenie wypadkowe). A zatem w przypadku subsydiowanego zatrudnienia składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nie są kwalifikowalne.

5. Czy wysokość pomocy udziela się zgodnie z siedzibą firmy czy miejscem, w którym zatrudniony będzie pracownik?

Pomocy na tworzenie nowych miejsc pracy udziela się zgodnie z miejscem, gdzie zatrudniony na stworzonym stanowisku pracownik będzie świadczył pracę.

6. Czy przeszkolenie pracowników Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU) w ramach projektu stanowi pomoc publiczną na szkolenia?

Wsparcie udzielone dla Centrum Kształcenia Ustawicznego będzie stanowiło pomoc publiczną w przypadku, gdy nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności Centrum realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych (np. gdy przeszkoleni pracownicy świadczą jednocześnie usługi na zasadach komercyjnych oraz nieodpłatnie w formie powszechnie dostępnej ofert usług).

7. Czy w przypadku uczestnictwa w projekcie szkoleniowym w ramach Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw, osoba prowadząca własną działalność gospodarczą, która ma jednocześnie podpisaną umowę cywilno-prawną z pracodawcą i na podstawie tej umowy została zakwalifikowana do projektu - występuje pomoc publiczna?

W przypadku, gdy w projekcie szkoleniowym bierze udział osoba prowadząca działalność gospodarczą, pomoc publiczna wystąpi jedynie w przypadku, gdy tematyka szkolenia jest bezpośrednio powiązana z zakresem prowadzonej działalności gospodarczej (należy pamiętać, że również kurs języka angielskiego może mieć charakter szkolenia ogólnego, a zatem może stanowić pomoc publiczną dla mikroprzedsiębiorcy). Możliwy jest natomiast udział w kursie pilotów wycieczek osoby posiadającej wpis do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług rachunkowo-księgowych.

8. Beneficjenci realizujący szkolenia w ramach Poddziałania 8.1.1 PO KL skierowane do osób, które z własnej inicjatywy zgłaszają chęć podnoszenia kwalifikacji zawodowych, muszą zapewnić, iż spełnione zostały następujące warunki:

- 1) wszystkie osoby biorące udział w realizacji projektu są niezależne od pracodawcy uczestnika szkolenia,
  - 2) szkolenie odbywa się poza miejscem zatrudnienia (tj. poza zakładem pracy),
  - 3) nabór na szkolenie ma charakter otwarty
- oraz dodatkowo
- 4) tylko w przypadku pracodawcy, który jest przedsiębiorcą: pracownicy zatrudnieni w jednym zakładzie pracy / u jednego pracodawcy pracy nie mogą stanowić więcej niż 20% uczestników szkolenia realizowanego w ramach danego projektu.

Czy można uznać, że warunek 2) jest spełniony w przypadku, gdy beneficjent, ze względu na specyfikę szkolenia, wynajmuje sale szkoleniowe od jednostki (np. szpital, hotel), której pracownicy są jednymi z beneficjentów ostatecznych w projekcie, przy czym warunki: 1), 3) i 4) są spełnione?

Warunek 2) należy uznać za spełniony, jeśli osoby uczestniczące w szkoleniu, które są jednocześnie pracownikami podmiotu, w którego pomieszczeniach odbywa się szkolenie, nie stanowią więcej niż 20% ogólnej liczby uczestników szkolenia realizowanego w ramach danego projektu (dotyczy tylko podmiotów będących przedsiębiorstwami), a także spełnione zostały pozostałe warunki pozwalające wykluczyć występowanie pomocy publicznej.